

Cartë nabëquë'ë San Pablo lu ra Romanos

**Bëquë'ë Pablo cartë rë' lu ra
shmënë Dios naquërelde Roma**

1 Na Pablo, nahia muzë shtë
Jesucristo. Dios gulë na;
guna'bë më na cumë ziquë poshtë
shtëni'. Bëshe'ldë më na especial
parë tsagnia'a diza'quë naze'dë de
Dios. ²Dios bëluá'ai' ziquë promësë
diza'quë rë' dizdë guahietë por
medio de profetë iurë bëquë'ë rai'
Sagradas Escrituras. ³Diza'quë
nabëquë'ë rai' runë tratë shcuendë
Jesucristo Shláma'a; náhi' shini Dios.
Bidë Jesucristo; guc më nguui; na më
llëbní shtë rëy David. ⁴Manërë cubi
bëlu'a'a Dios con llëru'bë pudërë nu
milagrë de quë Jesucristo na shini
më. Por Espíritu shtë Jesucristo
naná santu, bëlu'a'a Dios Jesucristo
na shini më purquë guashtë më ladi
ra tëgulë. ⁵Por Jesucristo bédë'na'a
recibir llëru'bë favurë; bëshe'ldë më
lë'ë na'a, ra poshtë shtë më, parë
tsagni'i na'a diza'quë shtë më entrë
grë ra naciuni tē guëzu'bë diaguë
mënë shtë'ldzi' nu gunë rall honrar
lë'ë më. ⁶Nu lë'ë tē guna'bë më parë
gac tē shmënë Jesucristo.
⁷Quëquë'a lu tē naquërelde ciudá
Roma. Rac shtu'u Dios lë'ë tē nu

gulë më lë'ë tē parë gac tē shmënë
më narunë cumplir voluntá shtë më.
Gulë bë'në recibir bendición shtë
më. Gulë cuedchí ldu'u tē por Dios
Shtëda'a nu por Jesucristo Shláma'a.

**Rac shtu'u Pablo tsaguë'në
visitar mënë rumanë**

⁸Quëgnia'a primërë, por
Jesucristo quëgnehia graci lu Dadë
Dios por lë'ë tē purquë grë ladë shtë
guë'dchiliu, cagni'i ra mënë mudë
rrë'tsë shti'dzë Dios entrë lë'ë tē.
⁹Quëhuna sirvë Dios con guëdubínú
ldua'a; quëadi'dza diza'quë shtë
shini më, nu na më testigu de
quë siemprë rna'ba lu më por lë'ë
tē. ¹⁰Rna'ba lu më de quë si talë
nahin voluntá shtë më, guëne'e më
permisi gueldë guënahia lë'ë tē tubi
visitë. Si na voluntá shtë më, iurne'
guna gan gueldë guënahia lë'ë tē.
¹¹Rac shtua'a iurë guënahia lë'ë tē,
guësëdchinia tubi don narzëlaa'dchi
Dios por medio de Espíritu Santo
tē gac tē más firmë lu shnezë më.
¹²Quiere decir, tantë lë'ë tē nu lë'ë
na guëdë'na'a recibir bendición shtë
Dios parë bien shtë hia'a.
¹³Bëchi, rac shtua'a de quë gac
bë'a tē, zihani vueltë gac shtua'a

gueldë guënahia lë'ë të perë hashtë ne' la'dí gúnëdia'a gan. Rac shtua'a gueldë guënahia lë'ë të parë guadi'dza lu mënë shti'dzë Dios parë tsaldí ldu'u rall shti'dzë më. Rac shtua'a gac të mënë narianaldë tëchi Espíritu Santo. Zni bëna stubi lugar entrë los de más mënë nanádi'i më israelitë. ¹⁴Napë quë quilla lo quë narze'bia; guadi'dza lu grë mënë shtë guédchiliu, ra mënë griego nu ra mënë naquërelde zitu lu nacahi, nu mënë nabësë'dë tantë nu nabësë'dëdi'i. ¹⁵Zni por partë shtëna nalé rac shtua'a guadi'dza diza'quë lu të naquërelde ciudá Roma.

Pudërë shtë diza'quë

¹⁶Adë rtúdi'i lua diza'quë purquë nahin pudërë shtë Dios parë gac salvar grëtë' narialdí ldu'i shti'dzë më. Primërë bédchini diza'quë ni lu ra më israelitë; despuësë bédchinin lu ra më nanádi'i më israelitë. ¹⁷Por mizmə diza'quë rlua'a lla mudë gunë Dios perdunë ra pecadurë, perë mizmə tiempë gunë më lo quë naná tubldí. Iurne' nu parë siempër na salvára'a sulë purquë rialdí ldu'u hia'a shti'dzë më. Zni rni'i Sagradas Escrituras: "Tubldí na shcuendë nguui lu Dios si talé rialdí ldu'i de verdá. Nguui ni guébánill parë siempër."

Faltë nanapë mënë lu Dios

¹⁸Rac bë'a hia'a de quë cashtigu shtë Dios ze'dë guédchini. Dios naquëbezë gube'e gúni' cashtigu grë ra narunë mal con grë ra nadë nápëdi'i rëspëti parë lë'ë më. Zni gaquin con ra mënë naquërelde lu

duldë perë mizmə tiempë rdë'ë rall cuendë nanú Dios verdaderë. ¹⁹Bien rdë'ë rall cuendë nanú tubsë Dios purquë mizmə lë'ë më bëlua'a më ra cusë ni lu rall. ²⁰Adë chu gáquëdi'i guná lu Dios, perë rac bë'a hia'a pudërë shtë më; riasé hia'a por lo quë nabëntsa'u më. Dizdë bécue'shtë më guédchiliu, clarë rlua'a pudërë shtë më nu de quë nápëdi'i më fin. Por ni grë mieti na culpablë delantë lu më. ²¹Aunque nilë nané mënë nanú Dadë gullanë, adë bé'nëdi'i rall honrar lë'ë më ziquë runë tucarë, nu adë bédë'di'i rall graci lu më por lo quë nabë'në më. Al contrari, guanaldë rall tëchi ra llgabë shtë nguui, llgabë adë lasáquëdi'i. Zni bëa'në rall lu nacahi con duldë la'ni ldu'u rall. ²²Aunque rni'i rall na rall mënë narac bë'a, perë mizmə lë'ë rall bësa'në rall guédchini nacahi la'ni ldu'u rall; bëac rall tuntë. ²³Adë bé'nëdi'i rall adorar Dios nanápëdi'i fin, sino mejurë bë'në rall adorar ra figurë ziquë mënë narati. Bë'në rall adorar figurë shtë ma shcuaguë nu ra serpentë; hashtë ma natapë guéahi', bë'në rall adorar.

²⁴Por ni Dios bësa'në lë'ë rall gunë rall cumplir cualquier mal nananú la'ni ldu'u rall. Quëhunë rall cumplir cusë dzabë narac shtu'u cuerpë shtë rall. Quëhunë'nú rall duldë fier entrë mizmə sa' rall. ²⁵Voluntariamente quëhunë nadzë'ë rall verdá shtë Dios por bishi. Rzullibi rall lu ra cusë nabëntsa'u Dios. Más quëhunë rall adorar lo quë naguctsa'u, lédëdi'i Dios nanabani, el quë narunë tucarë gunë mieti alabar parë siempër. Amén.

²⁶Por grë cusë ni Dios bësa'në grétë' rall lu deseo mal nananú la'ni ldu'u rall, cusë shtu ra, hashtë ra na'a bë'në rall cambi; adë rac shtú'udi'i guëtsë'a rall con nguui ziquë na nezë za'quë, sino rac shtu'u rall mizmə sa' na'a. ²⁷Mizmə manërë ra nguui, adë guc shtú'udi'i rall na'a cumë na vidë za'quë sino nalé guc shtu'u rall mizmə sa' nguui rall. Na rall mamflor. Bë'në rall recibir la'ni mizmə cuerpë shtë rall cashtigu narunë tucarë lë'ë rall por mal vidë nanapë rall.

²⁸Hia bëqué guia'a rall Dios, por ni Dios bësa'në lë'ë rall parë tsanaldë rall llgabë dzabë shtë rall. Nu rúnëru'u rall cusë mal naná demasiadë fier. ²⁹Nalé gadzé grë cusë dzabë la'ni ldu'u rall. Ra nguui rquénú rall stubi na'a; ra na'a rquénú rall stubi nguui. Runë rall cusë dzabë nadë rlluí'idi'i. Rzebi ldu'u rall pë shtë mënë. Quëhunë rall grë clasë maldá. Nagubini rall. Rguini sa' rall. Nadishi'bi rall. Rgugué sa' rall. Nachismë rall. ³⁰Naga'chi ruadi'dzë rall cuntrë sa' rall. Rna tushë rall cusë shtë Dios. Rushtiá rall guëc sa' rall. Nadchini rall. Rguili ldu'u rall cusë mal. Nápëdi'i rall rëspëti lu shtadë rall. ³¹Nédi'i rall tsasé rall. Adë rúnëdi'i rall cumplir shti'dzë rall. Nápëdi'i rall cariñi. Rac shtu'u rall gunë rall vengar. Adë rgá'adi'i ldu'u rall sa' rall. ³²Lë'ë ra mënë ni, nané rall gunë mē juzguë lë'ë rall. Nané rall el quë naquëhunë ra cusë ni, runë tucarë gati rall; perë mizmə lë'ë rall tsagla'guë quëhunë rall ra duldë ni nu rsini rall sa' rall lu duldë. Iurní rquitë ldu'u rall.

Dios quëhúni' juzguë según verdá shtëni'

2 Por ni rní'a lu tē, nápēl faltē lē'ēl narunē juzguē sa'l, cualquier de lē'ē tē. Quëhúnēl juzguē stubi sa'l por lo quë narunē sa'l, perë quëhúnēl condenar mizmə lē'ēl purquë quëhúnēl mizmə cusë. ²Pues nané hía'a de quë Dios quëhunē mē juzguē tubldí tubldí iurē quëhunē mē condenar ra naquëhunē ra duldë. ³Lē'ēl quëhúnēl juzguē stubi sa'l perë quëhúnēl ra cusë mal igual cumē runē sa'l. ¿Pē rúnēl llgabē zúnēl gan guëca'chilul lu condenación shtë Dios? ⁴¿Gu rúnēl desprēci de quë quëhunē mē zihani favurē parē lē'ēl, de quë na mē pacēnci? ¿Pē adē rdé'ēdi'il cuendē de quë adē quëhunē mē juzguē lē'ēl lueguē lueguē? tē parē gunē nadzē'ēl mudē nanabánil. ⁵Perē lē'ēl naguēdchi ldú'ul, adē nédi'il guëabrí ldú'ul con Dios. Por ni quëgdchí'bēl guëquēl más cashtigu dushē parē mizmə lē'ēl iurē gunē mē juzguē grē mieti lu juici. Dzē ni gunē mē juzguē tubldí parē guëlua'a mieti na mē justē; runē mē juzguē manērē tubldí. ⁶Quilli mē cadē tubi mieti narunē tucarē según nabē'nē mieti. ⁷Guēne'e mē vidē sin fin parē ra naná pacēnci nu rianaldē rall tēchi cusē za'quē, ra naquëreldē sulē parē gunē rall honrar lē'ē mē, ra narianaldē tēchi cusē narialúdi'i. ⁸Perē parē ra narunē cumplir deseo mal nananú la'ni ldu'u rall, ra nanédi'i guëzu'bē diaguē shti'dzē mē, sino más rēuu' ldu'u rall maldá, gunē mē cashtigu lē'ē mēni; guëdchi'bē mē cusē dushē guëc rall. ⁹Runē tucarē sufrimientē dushē nu galriá ldu'u

parë grë ra natsagla'guë quëhunë duldë, primërë lugar parë ra më israelitë, nu zac parë ra më nanádi'i më israelitë. ¹⁰Perë gunë më honrar; gunë më alabar; cuedchí ldu'u grë ra narianaldë tëchi ra cusë za'quë, primërë lugar parë ra më israelitë nu zac parë ra mënë nanádi'i më israelitë.

¹¹Dios runë tratë igual con grë mieti. ¹²Grëtë' ra naquëhunë duldë aunquë guënëdi'i rall lëy shtë Moisés, grëtë' ra mënë ni gac condenar rall sin quë rúnëdi'i cuendë lo quë rni'i lëy. Perë grë ra nanané lëy shtë Moisés nu runë ra mënë ni duldë, gac rall juzguë según narni'i mizmë lëy. ¹³¿Chu naza'quë lu Dios? Pues sulë el quë narunë cumplir lo quë narni'i shti'dzë më, lédëdi'i el quë narini shti'dzë më perë rúnëdi'ill cumplirin. ¹⁴Hashtë ra nanádi'i më israelitë, nápëdi'i rall lëy shtë Moisés, perë quëhunë rall cumplir lo quë narni'i lëy sulë purquë la'ni ldu'u rall nanú tubi lëy naze'dë de Dios; lëy ni rlua'a pë na mal nu pë na za'quë. Por ni napë ra mënë ni tubi lëy narunë juzguë lë'ë rall; mizmë lë'ë rall napë rall lëy narni'i naná za'quë u lo quë naná mal. ¹⁵Mizmë mënë ni rlua'a por conductë shtë rall, lë'ë lëy naná escritë la'ni ldu'u rall. Prupi shgabë rall na testigu na verdá ndë'ë. Mizmë shgabë rall quëhunë acusar lë'ë rall u guëlahin lë'ë rall. ¹⁶Dzë nangunë Dios juzguë grë cusë naquëhunë mënë naga'chi, gunë mëhin por Jesucristo tal ziquë ruadi'dza diza'quë lu ra mënë.

**Ra më israelitë nu lëy
nabëquë'ë Moisés**

¹⁷Perë lë'ël rní'il nal më israelitë, nu rni'i ldú'ul tubldí na shcuéndël

lu Dios purquë nápël lëy shtë Moisés, nu runë nadchínil de quë nal shmënë Dios. ¹⁸Bësë'dë të lëy shtë më nu rac b'ë'a të pë naná mal. Nanë të lo quë narac shtu'u Dios. ¹⁹Rialdí ldú'ul ráquël guëluá'al tubi nariasédi'i shnezë Dios. Rni'i ldú'ul nal tubi llni parë ra naquërelde lu nacahi. ²⁰Rni'i ldú'ul nal mësë, de quë ráquël guëluá'al ra narac bé'adi'i nu ra naguënëdi'i shti'dzë Dios. Zni rní'il purquë nápël lëy naná za'quë; nahin tubi mestrë grë verdá shtë Dios. ²¹Si talë lë'ël quëgluá'al stubi mënë çpëzielú adë rluá'adi'il el mizmë lë'ël? Si talë rluá'al sa'l adë naza'quë cuánëll çpëzielú rbaa'nël? ²²Si talë mizmë lë'ël rluá'al sa'l adë quënúdi'i tse'lë sa'll çpëzielú rquënul tse'lë mënë? Si talë mizmë lë'ël rna túshël lu ra figurë naruntsa'u mënë të gunë rall adorar çpëzielú rbaa'nël lo quë nanú la'ni iádu'u? ²³Nalë nadchínil por lëy shtë Dios. Rní'il nal më za'quë purquë nápël lëy, perë quëhúnëru'ul desprëci Dios purquë adë quëhúnëdi'il cumplir lo quë narni'i lëy. ²⁴Por causë shtënë të, ra mënë nanádi'i më israelitë, cagni'i rall cuntrë Dios. Zni naescritë la'ni Sagradas Escrituras.

²⁵Na verdá custumbrë shtë narchuguë partë cuerpë shtë ngulë'në, napë valurë si talë quëhúnël cumplir lëy shtë Dios, perë si talë adë rzu'bë diáguëdi'il grë puntë shtë lëy, iurní nal igual ziquë ra më nanádi'i israelitë. ²⁶Nu grë ra nadë gúquëdi'i circuncidar, perë quëhunë rall cumplir lo quë naná escritë la'ni lëy, na rall lu Dios ziquë mënë nabë'në cumplir

custombrë rë'. ²⁷ ¿Pë adë rdé'edi'i tē cuendē de quē ra nanádi'i mē israelitē perē quēhunē rall cumplir lo quē narni'i lēy, vidē shtē rall nahin mejurē quē vidē shtē tē? Gunē rall juzguē lē'ē tē nanapē lēy nu custombrē shtē circuncidar perē adē rzu'bē diáguēdi'i tē mandamientē shtē lēy. ²⁸ Tubi israelitē verdadērē na el quē nabēzunē Dios ldu'ull, lédēdi'i el quē nanapē sēni shtē circuncidar. Parē gáquēl shmēnē Dios, nádi'in por fuērē shtē nguui sino runē tratē shcuendē almē shtē mieti, cusē dentrē ldu'u nguui. ²⁹ Adē gáquēdi'i hia'a shmēnē mē por guēzu'bē diága'a lēy, sino gáca'a shmēnē mē por Espíritu Santo. Pues el quē naná limpi lu Dios, nápell hunurē shtē Dios, lēdē niá'asēdi'i hunurē shtē sa' nguui.

3 Iurní ¿pē provēchē napē tubi mē israelitē? u ¿pē rllui'i custombrē parē riuguē partē cuerpē shtē nguui? ² Pues ra mēnē israelitē napē rall más quē los de más mēnē. Primērē lugar, Dios bēdē'ē mē shti'dzē mē parē ra mē israelitē. ³ Perē rna'bē di'dza lu tē ñlla gac si talē bēldá rall adē gualdíd'i ldu'u rall shti'dzē mē? ¿Pē por ni adē gunē mē cumplir shti'dzē mē? Aquēdi'i. ⁴ Al contrari, quēhunē Dios verdá aunquē grētē' ra nguui na bishi. Pues Sagradas Escrituras rni'i de Dios:

Guēlua'a nal verdá por lo quē narní'il.

Adē chu guēdchí'bēdi'i galquíá lul iurē guená mēnē lo quē nabē'nēl.

⁵ Perē tal vez guēni'i tubi nguui: “Si talē lē'ē duldē naquēhuna, rllui'i parē guēlua'a más quē Dios na verdá, nádi'i mē za'quē si talē gúni' cashtigu na”. Ni na ziquē runē mieti llgabē. ⁶ Aquēdi'i bēchi, purquē si adē gúnēdi'i mē juzguē duldē shtē hia'a, tampuquē adē rúnēdi'i tucarē gunē mē juzguē los de más mēnē narēta' lu guē'dchiliu.

⁷ U si talē guēni'il: “Bishi shtēna, bē'nin parē rlua'a verdá shtē Dios nu bē'nin parē gunē mēnē alabar lē'ē mē”; u rni'il: “¿Pēzielú gunē mē juzguē na ziquē los de más pecadurē?” ⁸ Aquēdi'i bēchi, purquē si talē zni nahin, cha guēdē'na'a duldē tē parē más gunē mieti alabar lē'ē mē. Pues nanú mēnē bishi narni'i de quē zni quēglua'a na'a. Justē na gac condenar ra mēnē ni.

Grē hia'a nadápa'a duldē

⁹ ¿Pē guēni'i hia'a? Ra mē israelitē ¿gu na rall más allegadē lu Dios? Aquēdi'i, purquē hia guni'i hia'a de quē grē mēnē na rall pecadurē, tantē mē israelitē nu zac ra nanádi'i mē israelitē. Grē hia'a nadápa'a duldē. ¹⁰ Sagradas Escrituras rni'i:

Ni tubi mē za'quē nídi'i; ni por tubi mēnē.

¹¹ Nídi'i chu riasē; nídi'i chu rguili Dios.

¹² Grētē' rall bēniti rall shnezē Dios. Grētē' na rall ziquē cusē nadē rlluí'idi'i.

Ni tubi adē chu nádi'i mē za'quē, ni por túbidi'i.

¹³ Iurē ruadi'dzē rall, na ziquē tubi ba'a catē cuezē tēgulē narldi'a. Shti'dzē rall na purē bishi.

¹⁴Rgue rall guēc sa' rall; shti'dzē rall na venenē shtë serpentē.
¹⁵Nalē listē na rall parē quini rall sa'll.
¹⁶Ancalē ria rall, rsēdchini galriá ldu'u nu galēz Zac zi.
¹⁷Adē guēnédi'i rall nezē za'quē catē rbedchí ldu'u mēnē.
¹⁸Adē nápēdi'i rall rēspēti lu Dios, cumē rúnēdi'i importē parē lē'ē rall lo quē nacagni'i Dios.
¹⁹Rdē'ē hia'a cuendē grē lo quē narni'i lēy shtë Moisés, na parē ra mēnē nabē'nē recibir lē'ē lēy tē parē grētē' ra mēnē guēc dchi delantē lu mē nu parē grē mieti gac bē'a rall napē rall faltē delantē lu mē. ²⁰Nídi'i mudē gac tubldí shcuendē nguui delantē lu Dios por más quē rúnēll cumplir puntē shtë lēy, purquē lēy rllui'i sulamētē parē gac bē'a hia'a lo quē na mal delantē lu Dios.

Gac salvar nguui si talē rialdí ldu'i shti'dzē Dios

²¹Iurne' quēglua'a Dios stubi nezē parē gac tubldí shcuendē mieti lu mē, lédēdi'i por gunē nguui cumplir grē puntē shtë lēy. Mizmē lēy con ra di'dzē shtë ra profetē, cagni'i lla gunē mē salvar ra pecadurē. ²²Manērē narunē Dios parē gac tubldí shcuendē nguui lu mē nadē más si talē rialdí ldu'u nguui shti'dzē Jesucristo. Ndē'ē na parē grē ra narialdí ldu'i shti'dzē mē, tantē parē mē israelitē igual parē mēnē nanádi'i mē israelitē. ²³Pues grētē' ra mēnē napē rall duldē. Grē mietē runē faltē gac rall za'quē ziquē na Dios. ²⁴Perē Dios bē'nē tubi favurē ru'bē; na tubldí

shcuenda'a manērē ndigá por lo quē nabē'nē Cristo Jesús. Gudilli mē con mizmē rēnē shtë'i' parē gac salvára'a. ²⁵Dios bēcue'zē mē Cristo; galguti shtë Jesús bē'nē mē nadzē'ē galguti shtë hia'a. Iurne' gáca'a perdunē si talē rialdí ldu'u hia'a lē'ē mē de verdá. Bē'nē Dios zni parē guēlua'a mē de quē na mē justē; pues adē bē'nēdi'i mē cashtigu ra mēnē nabē'nē duldē tiempē más guahietē. Bēga'a ldu'u mē lē'ē rall. ²⁶Pues iurne' bēlua'a mē lu ra mēnē, na mē justē tē gac bē'a mieti quēhunē mē tubldí tubldí aunquē grē mieti napē rall duldē. Natubldí shcuendē nguui lu Dios si talē rialdí ldu'i shti'dzē Jesús.

²⁷¿Pē nadápa'a parē runē nadchínia'a? Niétiquē. ¿Pēzielú? purquē tubldí na shcuenda'a lu mē sulamētē purquē rialdí ldu'u hia'a shti'dzē mē de verdá. ²⁸Zni clarē rlua'a iurne', lē'ē nguui nasalvárēll si talē rialdí ldu'i shti'dzē mē, lédēdi'i purquē quēhunē nguui cumplir puntē shtë lēy.

²⁹¿Ni mudē Dios na Dios shtë mē israelitē sulamētē? Aquēdi'i; también na mē Dios shtë ra nanádi'i mē israelitē. ³⁰Na mē Dios; runē mē tubldí shcuendē mieti si talē rialdí ldu'u rall shti'dzē mē. Rúnēdi'i importē si riuguē partē shcuerpē rall u adē rúnēdi'i rall cumplir custumbrē ni. ³¹Por di'dzē rē' ¿pē cagni'i hia'a adē rlluí'idi'i lēy? Aquēdi'i; más bien quēgni'ia'a másru'u firmē valurē shtë lēy.

Abraham gualdí ldu'i shti'dzē Dios

4

¿Pēllē guēni'i hia'a shcuendē shtë Abraham, shtadē guēlú

hia'a? ¿Pëzielú gúqui' më za'quë lu Dios? ²Primërë puntë, si talë natubldí shcuëndí lu Dios purquë bë'ni' cumplir obrë za'quë, iurní nápi' rsunë gac nadchíni'; perë lëdë delantë lu Diósëdi'i. ³¿Pë rni'i Sagradas Escrituras? "Abraham gualdí ldu'i shti'dzë Dios nu guni'i Dios tubldí na shcuendë Abraham lu më". ⁴Pues iurne' si tubi nguii quëhúnëll tubi dchi'ni lu lamë, rguilli lamë pagu, lëdëdi'i ziquë regalë sino quë ziquë narunë tucarë ca'a nguii. ⁵Perë el quë adë rúnëdi'i obrë za'quë perë rialdí ldu'i shti'dzë Dios, el quë narunë natubldí shcuendë nguii, nguii ni na më za'quë lu Dios, sulë por galrialdí ldu'i shtëni'. ⁶Tambiën zni guni'i David tiempë guahietë de quë dichusë na nguii, el quë Dios runë recibir ziquë mënë za'quë, lëdëdi'i purquë bë'në nguii ni obrë za'quë. ⁷Guni'i David:

Rqitë ldu'u ra nabë'në Dios perdunë nu bëca'chi më duldë shtë rall.

⁸Rqitë ldu'u nguii naná lë'ë Dadë adë guëdchí'bëdi'i galquiá cuntrë nguii por duldë nabë'në nguii.

⁹¿Pë rni'i ldu'ul? ¿Niá'asë rqitë ldu'u më ra mënë israelitë u nu zac ra mënë nanádi'i më israelitë? Pues gunia'a, Dios bë'në tubldí shcuendë Abraham, shtadë guëlú hia'a, sulë purquë gualdí ldu'i shti'dzë më. ¹⁰Perë ¿guc bë'në më tubldí shcuendë Abraham, despuësë guriuguë partë shtë shcuérpi' u antsë? Pues antsë, lëdë despuësëdi'i. ¹¹Custumbrë religiussë ni, Abraham bë'ni' recibirin ziquë sëni de quë

hia gualdí ldu'u Abraham shti'dzë më nu Dios bëca'a lë'i' ziquë nguii za'quë. Mudë rë' guc Abraham dadë shtë grëtë' ra mënë naná rialdí ldu'u shti'dzë Dios de verdá, hashtë ra nadë rúnëdi'i cumplir custumbrë shtë circuncisión. ¹²Nu Abraham na shtadë ra më israelitë nanadë rúnëdi'i confiar custumbrë ni parë gac rall më za'quë lu Dios sino rialdí ldu'u rall shti'dzë më, igual ziquë bë'në Abraham antsë gúqui' circuncidar.

Bë'në Dios cumplir promësë shtëhi' purquë gualdí ldu'u ra mënë shti'dzë më

¹³Dios bë'ni' prometer lu Abraham nu lu grëtë' llëbni Abraham de quë gunë rai' recibir guë'dchiliu ziquë herenci parë guëquërelde rai'. Bë'në më ni, lëdëdi'i purquë bëzu'bë diaguë Abraham puntë shtë lëy, sino purquë gualdí ldu'i shti'dzë më. ¹⁴Si talë sulamëntë ra nanapë lëy gunë rall recibir guë'dchiliu ziquë herenci, iurní adë lasáquëdi'i tsaldí ldu'u mieti shti'dzë më, nu promësë shtë Dios nápëdi'i valurë ¹⁵purquë lëy nua'a cashtigu. Catë nanú lëy, nanú cashtigu parë ra nabë'nëdi'i cumplir lëy, perë catë nídi'i lëy, nídi'i mudë parë runë mënë cuntrë lëy.

¹⁶Por ni lë'ë promësë naguni'i Dios lu Abraham, gac cumplirin ziquë tubi favurë parë ra narialdí ldu'i shti'dzë më. Manërë ni ra cusë za'quë shtë më, na parë grë llëbni Abraham, lëdë niá'asëdi'i parë ra narianaldë tēchi lëy sino tambiën parë ra narialdí ldu'i shti'dzë Dios

mizmë manërë ziquë gualdí ldu'u Abraham. Quiere decir, lo quë nabë'në më prometer lu Abraham, nahin tubi favurë; guëdchinin ndigá parë grë ra narialdí ldu'i shti'dzë më. Pues Abraham na shtáda'a, grëtë' hia'a. ¹⁷Ni na lo quë narunë cuntienë Sagradas Escrituras. Rni'in de quë bënë më lë'ë Abraham ziquë shtadë guelú zihani naciuni. Gunë më recibir grë ra mënë narialdí ldu'i shti'dzë më mizmë manërë ziquë gualdí ldu'u Abraham. Dios napë më pudërë parë cua'ni më ra tēgulë, nu cagni'i më shcuendë cusë naguër gac ziquë hia guðedin.

¹⁸Iurë guni'i Dios lu Abraham de quë gáqui' shtadë zihani naciuni, gualdí ldu'u Abraham shti'dzë më aunquë hia gú'shi'; gulézi' gac cumplir shti'dzë më. Nu gac cumplir shti'dzë më; llëbni Abraham adë chu gúnëdi'i gan guëlabë ra mënë ni. ¹⁹Abraham adë gulézëdi'i tsaldí ldu'i shti'dzë më aunquë napë Abraham más quë tubi gahiu'a izë; mërë gáti'; nu rdé'ei' cuendë de quë tantë lë'i' nu Sara tsé'li', hia nalé gú'shi' parë gápi' shíni'. Nunquë tsúdi'i shíni'. ²⁰Adë bēzádi'i ldu'i sino quë gualdí ldu'i de verdá. Gulezë náldi' nu bēdē'ei' graci lu Dios antsë gac cumplir promēsë ni. ²¹Abraham gúpi' segurë sin ni tubi galēzā ldu'i de quë Dios nápi' pudërë parë gunë më lo quë nabë'në më prometer. ²²Por ni bëca'a Dios lë'ë Abraham; tubldí na shcuëndi' lu Dios, sulë purquë gualdí ldu'i shti'dzë më.

²³Ra di'dzë: "Tubldí na shcuëndi' lu Dios purquë gualdí ldu'i shti'dzë

më" adë naescritëdi'in sulë por bien shtë Abraham ²⁴sino también parë lë'ë hia'a naná rialdí ldu'u shti'dzë më. Gunë më tubldí shcuendë cadë túbia'a si talë rialdí ldu'u hia'a shti'dzë el quë nabëcua'ni Jesús, Shtáda'a, ladi ra tēgulë. ²⁵Bënë Dios intriegu lë'ë Jesús lu galguti por causë shtúlda'a nu bëcua'ni më lë'i' ladi ra tēgulë parë adë chu guëdchí'bēdi'i galquiá cuntrë lë'ë hia'a.

Bendición narsëdchini perdunë shtë Dios

5 Zni natubldí shcuëndā'a lu Dios purquë rialdí ldu'u hia'a shti'dzë më. Iurne' rbedchí ldu'u hia'a lu më por Jesucristo Shlāma'a. ²Por Cristo zuga'a hia'a lu nezë za'quë catë nanú bendición shtë Dios purquë rialdí ldu'u hia'a. Rquitë ldu'u hia'a nu dzulēza'a tiempë guēnā hia'a lu më; cuezēnú hia'a lē'i'. ³Nu zac rquitë ldu'u hia'a iurë nadāpa'a problemë, purquë nané hia'a galēz Zac zi runë bien tē gāca'a pacēnci nu dzu hia'a más firmë lu shnezë më. ⁴Si talë dzu hia'a lu shnezë më sin quë adë guēazë guëtēdi'ia'a, iurní nadāpa'a esperansë; dzulēza'a ra cusë naguër gac. ⁵Hia esperansë nadāpa'a adë rsëdchínidi'in shtu parë lë'ë hia'a purquë nanú zihani amor naze'dë de Dios la'ni ldu'u hia'a por Espíritu Santo nabēshe'ldë Dios parë cuezēnúhi' lë'ë hia'a. ⁶Antsë lë'ë hia'a completamente adë nadápēdi'i hia'a esperansë; perdidë na hia'a, perë bëga'a iurë nabë'në Dios punërë, iurní guti Cristo por grë ra nanapë duldë. ⁷Nádi'i sencigi

tubi de lë'ë hia'a gátia'a por tubi mënë, ni siquierë por tubi mënë za'quë; u tal vez nanú ejemplë gapë nguui valurë gát'i' shlugar sáhi' naná demasiadë naza'quë. ⁸Perë claramente bëlua'a Dios de quë rac shtu'u më lë'ë hia'a purquë Cristo guti shlugára'a; dzë ni todavía na hia'a pecadurë. ⁹Bë'në Dios recibir lë'ë hia'a; tubldí na shcuénda'a lu më por galguti shtë Jesús. Más segurë iurne', gac salvára'a de grë cashtigu dushë naguëshe'ldë Dios guëc mënë mal. ¹⁰Antsë gúca'a enemigu shtë Dios; bédë'na'a cuntrë lë'ë më, perë bë'në më tē gáca'a amigu shtëhi'; nadápa'a paz por galguti shtë shini më. Iurne' mucho más segurë gáca'a salvar por lë'ë më; cuesenúhi' lë'ë hia'a; unidë na hia'a con lë'ë më. ¹¹Más de ni, nalé rquitë ldu'u hia'a iurne' nu rdë'na'a alabar Dios por lo quë nabëlua'a Jesucristo Shláma'a, el quë nabë'në tē gáca'a amigu shtë Dios.

Comparaciuni Adán nu Cristo

¹²Zni guc, por tubsë nguui bidchini duldë lu gué'dchiliu. Hia de tēchi ni ze'dë naldë galguti. Hia bēdchini cashtigu shtë galguti parë grë mënë narëta' lu gué'dchiliu purquë grëtë' rall bë'në rall duldë. ¹³Antsë bëquë'ë Moisés lëy shtë Dios, nanú duldë lu gué'dchiliu, perë adë bé'nēdi'i më cashtigu ra mënë según lëy purquë nídi'i lëy iurní. ¹⁴Perë sin quë adë guëtē'dēdi'i, dizdë tiempë shtë Adán hashtë Moisés, nanú galguti. Grë mënë guti aunquë adë bé'nēdi'i rall mizme duldë nabë'në Adán nanadë bëzu'bë diáguēdi'i mandadë shtë

Dios. Adán na tubi muestrë shtë më, el quë nanapë quë guēdchini.

¹⁵Perë favurë nabë'në Dios parë lë'ë hia'a ndigá, na más llëru'bë quë duldë nabë'në Adán. Por duldë shtë tubsë nguui, bēdchini galguti parë grë mënë, perë por galrac shtu'u shtë Dios nu favurë shtë Jesucristo, be'dë guēdchini vidë sin fin parë zihani mënë. ¹⁶Pues resultadë shtë favurë nabë'në Dios, na más llëru'bë quë resultadë shtë duldë nabë'në Adán. Fin shtë duldë nabë'në Adán, na guc condenar grë mënë, perë fin shtë favurë nabë'në Dios, bēdchinin despuēsë zihani izë. Favurë ni napë resultadë naná adë nídi'i condenación parë pecadurë. ¹⁷Bēdchini sentenci shtë galguti parë grë mieti purquë tubsë nguui bë'në duldë, perë parë el quë narunë recibir favurë shtë Dios, el quë narunë recibir perdunë shtë më ziquë regalë, guēnibë'a nguui ni juntë con Jesucristo. Sulë por tubsë nguui, Jesucristo, gac salvára'a. ¹⁸Ziquë por tubsë nguui nabë'në duldë nu por ni nacondenadë grë mieti, también por tubsë nguui, por lo quë nabë'në Jesucristo, gunë Dios recibir grë mieti ziquë mënë za'quë naná tubldí shcuendë lu më tē parë guēbani rall parë siempre. ¹⁹Quiere decir, por tubsë nguui nanadë bëquë diáguēdi'i shti'dzë Dios, cantidá mënë na rall pecadurë, perë por tubsë nguui nabë'në cumplir shti'dzë më, cantidá mënë gac rall mënë za'quë delantë lu Dios sin ni tubi demandë en cuntrë lë'ë rall.

²⁰Bēdë'ë Dios lëy lu Moisés tē parë másru'u guēdalë duldë, perë

catë bēdalē duldē, ndē nanú más favurē ru'bē shtë Dios; más rlua'a rac shtu'u mē ra mēnē. ²¹Zni guquin; antsē grē mieti nanú bajo ordē shtë duldē, nu por maldá nabē'nē mēnē guti rai', perē iurne' favurē shtë Dios rnibē'a, con resultadē gac mēnē sin duldē delantē de Dios. Gac salvar rall siembrē por Jesucristo Shláma'a.

Hia gútia'a parē duldē

6 ¿Pē guēni'i hia'a iurne'?
¿Guēdē'na'a duldē tē parē guēlua'a Dios másru'u rac shtu'u mē lē'ē hia'a? ²Aquēdi'i. Hia bēru'u hia'a nezē mal catē nanú galguti eternē. ¿Llallē guēabrí hia'a stubi parē nezē ni? Hia gútia'a parē duldē. ³¿Pē adē riasēdi'i tē de quē grē lē'ē hia'a naná unidē con Jesucristo, también nadápa'a partē galguti shtëhi'? ⁴Por ni iurē bēriubē nísaa, runē significar nadápa'a partē mizmē galguti shtë Jesús nu ziquē guashtë mē ladi ra tēgulē por pudērē ru'bē shtë Dadē Dios, zni runē tucarē guēbánia'a manērē cubi con pudērē shtëhi'.

⁵Si talē na hia'a unidē con Cristo nu con galguti shtëhi', zni zac gáca'a ziquē lē'ē mē iurē tsashtë hia'a ladi ra tēgulē. ⁶Rac bē'a hia'a vidē mal nanabánia'a antsē, guti juntē con Cristo lu cruz tē parē jamás guēsínidi'i duldē lē'ē hia'a lu maldá. Zni gápa'a libertá tē guēnibē'adi'i duldē lē'ē hia'a ⁷purquē grē ra naguti, lē'ē duldē nápēdi'in ni tubi pudērē parē nguii ni. ⁸Si talē gutinú hia'a Jesucristo, rialdí ldu'u hia'a de quē guēbaninú hia'a lē'ē mē. ⁹Nané hia'a Cristo

guashtëhi' ladi ra tēgulē; hia jamás adē guēabrídi'i gati mē. Hia gualú pudērē shtë galguti parē lē'ē mē. ¹⁰Por galguti shtë mē, bēdē'ē mē fin con pudērē shtë duldē; jamás gátí', perē iurne' nabani mē; unidē náhi' con Dios parē siembrē. ¹¹Mizmē manērē gulē bē'nē tratē duldē nananú la'ni ldú'ul ziquē cusē naguti, nu gulē gubani tubi vidē cubi, mēnē naquēgdē'nē cumplir voluntá shtë Dios purquē unidē na tē con Jesucristo Shláma'a.

¹²Por ni adē rdé'ēdi'i tē sí guēnibē'a duldē lē'ē tē. Nanú deseo mal la'ni cuerpē shtë tē; cuerpē ni napē quē gátí', perē adē gúnēdi'i tē cumplir lo quē narac shtu'u duldē gunē tē. ¹³Nu adē rdé'ēdi'i tē sí parē ni tubi partē cuerpē shtë'nēl gúni' duldē, ni tubi partē guēzú'bē diáguēdi'i deseo mal. Mejurē gulē bē'nē intriegu cuerpē shtë tē lu Dios, purquē na tē ziquē mēnē naná guti perē bēabrí guēbani tē stubi. Gulē bē'nē intriegu grē partē shcuérpēl lu Dios, cadē tubi partē cuerpē gaquin ziquē tubi trashtë parē dchi'ni za'quē shtë mē ¹⁴purquē duldē adē nádi'in shlámēl, adē nádi'il bajo ordē shtë lēy sino bajo ordē shtë Dios naquēhunē zihani favurē parē lē'ēl.

Comparaciuni shtë el quē narunē sirvē tubi lamē

¹⁵¿Pē runē cuntienē ndē'ē de quē nanú permisi guēdē'na'a duldē purquē adē nádi'i hia'a bajo ordē shtë lēy sino bajo ordē shtë Dios? Aquēdi'i. ¹⁶Lē'ē tē nané tē bien, el quē narnibē'a lē'ēl nu rzu'bē diáguēl shtí'dzi', nall lamē shtë'nēl.

Zníti'i nahin si talē rzu'bē diáguēl deseo mal naze'dēnú galguti u si talē rzu'bē diáguēl shti'dzē Dios parē guēbánil tubi vidē za'quē.

¹⁷Dushquilli Dios; antsē lē'ē tē na muzē shtē duldē perē iurne' na tē muzē shtē Dios. Bēzu'bē diaguē tē con guēdubínú ldu'u tē enseñansē nabē'nē tē recibir. ¹⁸Dzē ni bē'nē mē librar lē'ē tē lu pudērē shtē duldē nu bē'nē mē parē gac tē mēnē narianaldē nezē za'quē. ¹⁹Cagn'i'ihia comparaciuni rē' tē parē más nasesē tsasē tē. Ziquē más antsē bē'nē tē intriegu shcuerpē tē parē cusē dzabē, hashtē bē'nē tē cumplir grē duldē naná cuntrē lēy shtē Dios, iurne' gulē bē'nē intriegu shcuerpē tē parē cusē naná tubldí delantē lu Dios, con fin gac tē mēnē santu.

²⁰Iurē lē'ē tē todavía bēzu'bē diaguē tē duldē, iurní adē nápēdi'i tē libertá parē gunē tē sirvē Dios. ²¹¿Pē provēchē gulú tē de ra cusē mal, cusē nabē'nē tē antsē perē iurne' rtu lu tē por duldē ni? Fin shtē duldē ni na galguti parē ra narianaldē tēchi cusē mal ni. ²²Perē iurne' na tē librē; ra cusē ni adē rnibé'adi'i lē'ē tē, sino quē na tē muzē shtē Dios parē gunē tē cumplir voluntá shtē mē. Ndē'ē sí, napín provēchē. Primērē napē tē vidē sagradē narēuu' ldu'u Dios nu despuēsē guēquērdēnú tē lē'ē mē parē siembrē. ²³Lúniquē pagu narguilli duldē parē ra narunē duldē, na galguti, perē regalē shtē Dios na vidē sin fin por Jesucrito Shláma'a.

quē narni'i lēy runē tucarē gunē mieti cumplir hashtē gati mieti. ²Por ejemplē, tubi na'a casadē nalí'bi' con tsé'li' por lēy hashtē gati tsé'li' perē iurē gati tse'lē na'a, iurní na na'a librē. Lē'ē lēy shtē galcasadē hia adē rúnēdi'i obligar lē'ēll. ³En cambi si talē na'a ni guēcá'all stubi nguiiu mientras lē'ē tsé'li' nabani, iurní quēhúnēll duldē adulteri; perē si talē tse'lē na'a guti, lē'ē lēy nali'bi na'a con tsé'li', hia nápēdi'in pudērē parē lē'ēll nu si talē ca'a na'a ni stubi nguiiu, hia adē nádí'in duldē.

⁴Zni zac na lē'ē tē bēchi la sahia, na tē ziquē tubi na'a naguti tsé'li'. Antsē gac tē unidē con lēy shtē Moisés, perē iurne' por gac unidē tē con Cristo lu cruz, iurne' adē rnibé'adi'i lēy lē'ē tē sino rnibé'a Cristo lē'ē tē, el quē naguashtē ladi ra tēgulē. Zni gac tē parē guēquērdē tē tubi manērē santu. ⁵Antsē iurē guanálda'a tēchi deseo mal naguc shtu'u cuerpē shtē hia'a, cusē nabēdē'na'a purquē lēy bē'nē prohibēhin; cusē mal ni bēsini lē'ē hia'a lu duldē, grē partē shtē shcuérpa'a. Bē'nē duldē parē gua'a lē'ē hia'a lu galguti. ⁶Perē bē'nē Dios parē adē nápēdi'i lēy pudērē subrē lē'ē hia'a. Gútia'a parē lēy nanapē lē'ē hia'a ziquē muzē shtēhin tē parē guēdē'na'a sirvē Dios con libertá, lédēdi'i ziquē tubi naná bajo ordē shtē lēy sino tubi manērē cubi según Espíritu Santo.

Duldē nananú la'ni ldu'a'a

⁷¿Pē guēni'i hia'a de ndē'ē, de quē lē'ē lēy na mal? Aquēdi'i. Adē nádí'i lēy cusē mal purquē por lo

Comparaciuni shtē nabētsē'a

7 Bēchi, lē'ē tē narac bē'a lēy shtē Dios, rdē'ē tē cuendē lo

quë naná escritë la'ni lëy, runguë bé'ahia faltë nanapa. Por ejemplë, sin lëy nunquë adë guëdë'ëdia'a cuendë de quë na duldë iurë rzebi ldua'a pë shtë mënë, purquë naescritë: "Adë sébidi'i ldu'ul pë shtë mënë". ⁸Por lo quë narni'i mandamientë, lë'ë duldë bënë gan; bësëdchinin zihani deseo mal la'ni ldua'a. Pues catë nidi'i lëy adë rac bé'adi'i mieti pë na duldë. ⁹Tubi tiempë más antsë, adë bédë'ëdia'a cuendë pë rni'i lëy; contentë nabania; perë iurë benguë bé'ahia pë rni'i lëy, guc bé'ahia de quë napa duldë, de quë runë tucarë gatia parë siembrë. ¹⁰Lëy naná designadë parë guëne'e vidë parë na, bëaquin ziquë tubi sentënci parë gatia. ¹¹Bësiguë duldë na. Duldë bënë provëchë të parë guësëdchini mandamientë galguti parë na con resultadë bëna duldë nu nahia ziquë tubi naguti.

¹²Pues grë lëy con mandamientë shtë më na santu; na rahin justë nu za'quë. ¹³Rna'bë di'dza ítubi cusë za'quë bësëdchini galguti parë na? Aquëdi'i, sino duldë bia'a na lu galguti. Bënë dchi'ni duldë cusë za'quë parë bësëdchinin galguti. Zni rlua'a lla na duldë, demasiadë mal. Por mandamientë shtë Dios, rac bë'a hia'a blac fier na duldë.

¹⁴Rdë'ë hia'a cuendë de quë lëy na santu perë na, nahia mal; quëhuna cumplir deseo mal nananú la'ni ldua'a por duldë naná ziquë lamë shtëna. ¹⁵Lë'ë duldë naruna, nanéa adë nazá'quëdi'in perë lo quë nadë rac shtú'udia'a, ni quëhuna; lo quë narac shtu'u guna, ni adë rúnëdia'a cumplir. ¹⁶Zni si talë

quëhuna lo quë nadë rac shtú'udia'a, nahia de acuerdë de quë tubldí na lëy shtë Dios. ¹⁷Pues adë nádia'a naquëhunë ra cusë mal sino duldë nananú la'ni ldua'a, quëhunin cusë mal ni. ¹⁸Rdë'ëhia cuendë de quë la'ni ldua'a nidi'i cusë za'quë. Rac shtua'a guna bien perë adë nápëdia'a fuersë parë guna cumplir. ¹⁹Adë rúnëdia'a cumplir ra cusë za'quë narac shtua'a guna, sino lë'ë duldë nadë rac shtú'udia'a, ni sí, quëhuna cumplirin. ²⁰Iurne' si quëhuna lo quë nadë rac shtú'udia'a, lëdë nádia'a naquëhunin sino duldë nananú la'ni ldua'a, quëhunin ra cusë mal. ²¹Zni nahin iurë rac shtua'a guna bien, sulë mal runa. ²²Perë por partë shtë espíritu la'ni ldua'a, nalé rquitë ldua'a con lëy shtë Dios ²³perë la'ni shcuërpa nanú stubi pudërë naná runë cuntrë cusë za'quë. Nahia ziquë prësi shtë pudërë mal ni nananú la'ni shcuërpa.

²⁴Prubi de na. ¿Chu guëne'e libertá parë guna gan lu duldë nanua'a na lu galguti? ²⁵Rdë'ëhia graci lu Dios purquë bënë më librar na lu pudërë shtë duldë nananú la'ni ldua'a. Bënë mëhin por Jesucristo, Shláma'a. La'ni ldua'a rac shtú'uhia guna cumplir ra mandamientë shtë Dios, perë shcuërpa runë cumplir mal deseo narsëdchini duldë.

Bendición narsëdchini Espíritu Santo

8 Pues iurne' adë gúnëdi'i Dios condenar ni tubi naná unidë con Cristo Jesús ²purquë Espíritu Santo rne'e vidë sin fin por lë'ë më. Bëlá më na de duldë con sentënci

naná gatia. ³Lo què lëy adë rúnëdi'i gan; nápëdi'in pudërë parë gunë compa'ni lë'ë hia'a tē guëdë'na'a cumplir lëy; débil na shcuérpa'a. Perë Dios sí, bēshe'ldë mē shini mē con cuerpë shtë nguui; bēdchini Jesús parë guëdchisúhi' duldë; bē'nē mē condenar duldë nananú la'ni ldu'u mieti. ⁴Zni bē'nē mē tē parë guëdë'na'a cumplir lo què narnib'ë'a lëy. Cagnia'a shcuendë ra nard'ë sí parë guësé Espíritu Santo lë'ë rai' nu adë rúnëdi'i rall cumplir deseo mal nananú la'ni ldu'u rai'.

⁵Grëtë' el què narianaldë tēchi cusë mal, conductë shtë rall na mal; perë el què narianaldë tēchi cusë shtë Espíritu Santo, runë rall cumplir lo què narac shtu'u Dios. ⁶El què narianaldë tēchi cusë mal, gáti' perë el què narianaldë ra cusë za'quë shtë Espíritu, nápëll vidë verdadërë nu cuedchí ldu'ull. ⁷Grë ra narianaldë tēchi deseo mal, na rall enemigu shtë Dios purquë adë nēdi'i guëzu'bë diaguë rall shti'dzë mē. Adë ráquëdi'i guëzu'bë diaguë rall shti'dzi'. ⁸Por ni ra narunë intriegu mizmë lë'ë rall lu duldë, adë rquítëdi'i ldu'u rall Dios.

⁹Perë lë'ë tē adë rianáldëdi'i tē tēchi deseo mal la'ni ldu'u tē sino rnib'ë'a Espíritu Santo lë'ë tē si talë verdá quëbezë Espíritu Santo la'ni ldu'u tē. Grë ra nanápëdi'i Espíritu shtë Cristo, nádi'i rall shmënë Cristo. ¹⁰Perë si talë Cristo cuezënúhi' la'ni ldu'u tē aunquë shcuerpë tē gati por causë duldë, espíritu shtë tē napë vidë eternë purquë tubldí na shcuendë tē lu Dios. ¹¹Si talë lë'ë Espíritu nabëcua'ñi Jesús ladi ra tēgulë,

cuezënúhi' lë'ë tē, mizmë mē ni guëne'e vidë parë cuerpë shtë tē, cuerpë naná destinadë parë gati. Gunë Dios ni por Espíritu shtë mē naquëbezënú tē.

¹²Por ni bēchi, lë'ë deseo mal nananú la'ni ldu'u hia'a, adë nápëdi'in ni tubi pudërë ni derechë parë guëdë'na'a cumplir ra cusë ni ¹³perë si talë tsagla'guë gunë tē ra cusë mal, gati tē. En cambi si talë por pudërë shtë Espíritu Santo guëdë'ël fin con ra cusë mal narúnël, iurní guëbánil parë siempërë.

¹⁴Si talë quëgsé Espíritu Santo lë'ël, nal shini Dios. Sulë mënë ni na legítimë shini mē. ¹⁵Lë'ë Espíritu nabë'nē tē recibir, nádi'i' Espíritu shtë galëzrac zi parë rdzëbë tē lúhi' stubi, sino bē'nē tē recibir Espíritu narunë parë gac tē shini Dios nu por Espíritu ni rná'ba'a lúhi': "Nal Dios, Shtadë na'a". ¹⁶Mizmë Espíritu ni na testigu juntë lo què narni'i ldu'u hia'a de què na hia'a shini Dios. ¹⁷Na hia'a shini Dios nu quëhunë mē tratë lë'ë hia'a ziquë shini mē; juntë con Cristo nadápa'a derechë guëca'a hia'a lo què nanapë mē. Si talë rzac zi hia'a juntë con Cristo, también guëdápa'a partë con lë'ë mē iurë gunë Dios honrar shíni'.

¹⁸Parë na grëtë' galëzrac zi shtë tiempë ne', adë rúnëdi'in comparar con cusë za'quë nu hunurë naguëdápa'a despuësë, ¹⁹purquë grë lo què nabëntsa'u Dios, quëbezin con llëru'bë deseo parë iurë gunë Dios honrar grë ra shini mē. ²⁰Grë cusë napë quë tsalú, lédëdi'i por prupi voluntá shtënin sino por voluntá shtë Dios naná bëntsa'u grëtë' cusë. Perë

běntsa'u mẽ ra cusě ni con segurě de quě gac cambin ²¹purquě lo quě naběntsa'u mẽ, guně mẽ librar tē parē adē tsalúdi'in; adē rú'dzēdi'in, sino gapin partē juntē con ra shini mẽ iurē guně mẽ librar lē'ě rai'. ²²Rdē'ě hia'a cuendē guēdubi cusě naběntsa'u mẽ riá ldu'in nu ru'nin ziquē tubi na'a nanapē dulurē shtē nagalē shíni'. Zni na guē'dchiliu hashtē nedzē. ²³Lēdē niá'asēdi'i ra cusě naběntsa'u Dios riá ldu'u hashtē gac cumplir tiempē, sino nu lē'ě hia'a, aunquē nadápa'a Espíritu cumē sēni de lo quě guēdē'na'a recibir despuēsē, riá ldu'u hia'a demasiadē; dzuléza'a nia'a ca iurē guēca'a mẽ lē'ě hia'a nu gac cambi shcuérpa'a parē adē gátidi'ia'a stubi jamás. ²⁴Gúca'a salvar con esperansē tubi dzē guně mẽ cambi shcuérpa'a, perē todavía rnádi'i hia'a lo quě narbéza'a. Lo quě rna hia'a rquí'nidi'i dzuléza'ahin ²⁵perē si talē dzuléza'a lo quě nadē chu rnádi'i, iurní con pacēnci dzuléza'a.

²⁶Nadápa'a esperansē; nu Espíritu Santo quēhúni' compāni lē'ě hia'a catē adē ráquēdi'i hia'a. Pues adē rac bē'adi'i hia'a lla guēná'ba'a lu Dios, perē lē'ě Espíritu Santo quēhúni' ruēguē lu Dios por lē'ě hia'a. Quēhúni' ruēguē lu mẽ con bē nadē gúnēdi'i gan shtí'dza'a guēni'i pē runē cuntienē. ²⁷Nu Dios el quě nanē grē shgába'a, riasē mẽ grē di'dzē shtē Espíritu Santo purquě lē'ě Espíritu canihúni' ruēguē de acuerdē con voluntá shtē Dios. Quēhunē mẽ ruēguē lu Dios por grē ra narialdí ldu'i shtí'dzē mẽ.

Na hia'a más quě narunē gan

²⁸Nané hia'a grē cusē quēcac parē bien shtē ra mēnē narac shtu'u mẽ

de verdá, ra nagulē Dios según voluntá shtē mẽ, ²⁹purquě grētē' nabēnguē bē'a Dios dizdē antsē, bē'nē mẽ destinar lē'ě rai' tē parē gac rai' ziquē shini mẽ nabērulē Jesús parē gac Jesús el quě nagunē recibir más hunurē entre grē ra sáhi'. ³⁰Grē ra nagulē Dios, gac destinar rai'; ni guna'bē mẽ lē'ě rai'. Ra mēnē naná guna'bē mẽ, bē'nē mẽ tē gac tubldí shcuendē rai' lu mẽ. Na rai' justē; bē'nē mẽ parē guēquērelđenú mēnē ni Jesucristo lu gube'e.

³¹¿Pē más guēni'i hia'a? ¿Si Dios nanú favurē de lē'ě hia'a, chull gunē gan lu hia'a? ³²Dios voluntariamente bē'ni' intriegu propi shini mẽ parē gátí' shlugára'a. Bē'nē mẽ intriegu shini mẽ lu galguti tē gac salvára'a. ¿Llallē gunē mẽ negar guēdē'ě mẽ los de más cusē za'quē? hia quě cuezēnú shini mẽ lē'ě hia'a. ³³¿Chull guēdchi'bē demandē lu Dios cuntrē ra nagulē mẽ? Ni túbidi'i; Dios quēhunē tubldí shcuēnda'a lu mẽ. ³⁴¿Chull gunē condenar lē'ě hia'a? Ni túbidi'i. Cristo gúti' nu zac guashtē mẽ ladi ra tēgulē nu quēbezē mẽ lugar shtē pudērē juntē con Dios nu quēhunē mẽ ruēguē por lē'ě hia'a. ³⁵¿Chull gunē gan parē guēdchisú amor shtē Cristo parē lē'ě hia'a? Ni túbidi'i. Masiá rzunaldē mēnē lē'ě hia'a; si talē rguini mēnē lē'ě hia'a, u si nanú problemē u galēzrac zi; masiá runē faltē naguēdáuha'a u runē faltē shába'a; si talē zuga'a hia'a lu peligrē, ni tubi cusē gúnēdi'i gan guēdchisú amor shtē Cristo de lē'ě hia'a. ³⁶Sagradas Escrituras rni'i:

Nadzú hia'a nu na hia'a
 dispuestë gátia'a grë ra dzë
 purquë na hia'a shmënë më.
 Quëhunë mënë tratë lë'ë hia'a
 cumë tubi lli'li lu ra narguini
 lë'ë ma.

³⁷Perë entrë grë cusë rë', na hia'a
 mënë narunë gan lu grë cusë mal
 por Jesucristo el quë narac shtu'u
 lë'ë hia'a. ³⁸Zníti'i, napa segurë
 de quë ni tubi cusë guëguqué lë'ë
 hia'a de Dios, el quë narac shtu'u
 lë'ë hia'a; ni por galguti, ni por tubi
 nanabani iurne', nilë por ra ianglë,
 nilë por grë ra narnibë'a lu gube'e,
 ni por lo quë naguër guëdchini nu
 nilë por nananú iurne' ³⁹nilë lo quë
 naná guia'a, ni por lo quë nananú
 guetë, ni por stubi clasë pudërë
 nananú la'ni guë'dchiliu, gáquëdi'i
 guëguqué lë'ë hia'a lu amor shtë
 Dios, amor nabëlua'a më lu hia'a
 por Cristo Jesús Shláma'a.

Guélé Dios ra mënë israelitë

9 Cagnia'a verdá cumë shmënë
 Cristo nanahia; quëbezënú
 Espíritu Santo na, nu mizmë shgaba
 quëhunë testificar ruadi'dza verdá.
²Nalë nahia tristë nu riá ldua'a; se
 intiende quëhuna sufrir la'ni ldua'a
 por sahia, ra më israelitë. ³Nahia
 dispuestë gunë më condenar na si
 talë por ni gac salvar ra sahia, ra
 mënë naná më ladza. ⁴Lë'ë rai' na
 rai' më israelitë; gudili Dios lë'ë
 rai' tē gac rai' shini më. Bëlua'alú
 lli lu rai', lli naze'dë de Dios. Ra
 conveñi nu promësë nu lëy shtë
 Dios, bë'në rai' recibir. Bë'në rai'
 recibir ordë lla rac shtu'u Dios gunë
 rai' adorar Dios la'ni iádu'u. ⁵Lë'ë
 rai' na llëbní shtadë guëlü hia'a

nu de lë'ë rai', según nardchini
 mënë lu guë'dchiliu, gulë Cristo el
 quë nagulé Dios parë guëribë'ai'.
 Jesucristo na Dios nu runë tucarë
 grë mieti gunë rall alabar lë'i'.
 Benditë na më parë siembrë. Amén.

⁶Quëgní'idia'a de quë adë
 bé'nëdi'i Dios cumplir shtí'dzi',
 sino todavía napë shtí'dzë më
 valurë parë ra mënë purquë nanú
 mënë nanádi'i llëbní Israel, perë
 gudili Dios lë'ë rai'; na rai' shmënë
 më. ⁷Gudíliidi'i Dios grë ra llëbní
 Abraham parë gac rai' legítimë
 shini Abraham sino rni'i më lu
 Abraham: "Por shínil Isaac, gápël
 llëbní naná ra nagudilia". ⁸Grë
 ndë'ë runë cuntienë ni tubi na shini
 Dios sulë purquë gúlëll më israelitë,
 sino ra shini Dios na el quë narialdí
 ldu'u promësë shtë Dios. Mënë ni na
 de verdá llëbní Abraham. ⁹Pues lë'ë
 promësë naguni'i Dios lu Abraham
 rni'i: "Stubi izë ziquë tiempë ne'
 guëabría nu Sara gápi' tubi shíni'".

¹⁰Más de ni nanú ejemplë shtë
 Isaac, shtadë guëlü hia'a. Guërupë
 shini Rebeca na rai' shini tubsë
 nguiu, Isaac. ¹¹⁻¹³Ra shini Isaac nu
 Rebeca todavía lá'adi'i gálëdi'i rai',
 ni tubi mal bé'nëdi'i rai', perë guni'i
 Dios lu Rebeca: "Shínil naguëlü
 galë, gáquëll muzë parë shínil
 naguëdchini despuësë". Ni na de
 acuerdë lo quë Sagradas Escrituras
 rni'i: "Guc shtua'a Jacob perë guná
 zá'quëdia'a lu Esaú". Zni bëlua'a
 clarë Dios napë më derechë gulë
 më lo quë narni'i ldu'u më. El quë
 narac shtu'u më, rna'bë më; nídi'i
 importë pë cusë quëhunë rall.

¹⁴¿Gu runë cuntienë di'dzë
 rë' de quë adë nazá'quëdi'i Dios?

Aquëdi'i. ¹⁵Mizmë Dios guni'i lu Moisés: "Guna favurë parë el quë narac shtua'a; guëga'a ldu'a el quë narac shtua'a". ¹⁶Zni nahin, lë'ë favurë shtë Dios, zé'dëdi'in lu mënë purquë rac shtu'u mënë, nilë por lo quë naquëhunë rall sino por voluntá shtë më, el quë narga'a ldu'i mënë. ¹⁷Nanú stubi ejemplë; la'ni Sagradas Escrituras rni'i shcuendë rëy shtë Egipto. Rni'in: "Bëzúa lé'ël ziquë rëy shtë Egipto parë guëná mënë pudërë shtëna por mudë naruna tratë lé'ël të guini mënë narëta' lu guë'dchiliu, blac llëru'bë na pudërë shtëna". ¹⁸Zni zac guëni'i hia'a napë më pacënci parë el quë narac shtu'u më, nu zac runë më të gac naguëdchi ldu'u mënë según voluntá shtë më.

¹⁹Perë guëni'il lua: "Si talë zni nahin çpëzielú rdchi'bë Dios demandë cuntrë nguui? ¿Chull rzutipë lu voluntá shtë Dios?" ²⁰Perë rnia'a lu, ¿chu nal të parë rchupë dí'dzël con Dios? Nídi'i mudë gue'su guëni'i lu mënë naruntsa'u gue'su: "¿Pëzielú bëntsá'ul na zndë'ë?" ²¹Na Pablo rnia'a lu të, el quë naruntsa'u gue'su, nápëll derechë guntsá'ull cualquier cusë narni'i ldú'ull. Con mizmë benë shtë gue'su guntsá'ull tubi gue'su chulë nu especial, nu con mismë benë gactsa'u tubi cusë nadë rluá'adi'i chulë.

²²¿Pë rni'i ldú'ul? Aunquë más antsë guc shtu'u guëlua'a Dios pudërë shtë më cuntrë ra mënë nabë'në mal, bia'a ldu'u më mal mudë shtë nguui ni; pacënci guc më con ra narunë tucarë cashtigu eternë. ²³Nu guc shtu'u guëlua'a më

ra favurë ru'bë nu bendición parë lë'ë hia'a. Bëga'a ldu'u më lë'ë hia'a; bé'ni' preparar lë'ë hia'a dizdë más antsë parë guëquërdënu hia'a lë'ë më. ²⁴Parë ni gulë më lë'ë hia'a, mënë israelitë nu ra nanádi'i më israelitë. ²⁵Ziquë rni'i la'ni librë nabëquë'ë Oseas:

Ra nanádi'i shmëna, gululëhia lë'ë rai' shmëna.

Lë'ë ra nadë rac shtú'udia'a antsë, ni gululëhia mënë narac shtua'a.

²⁶Mizmë lugar catë antsë guni'i Dios: "Nádi'i të shmëna", ndë guëni'i mënë: "Na të shini Dios nanabani".

²⁷Nu Isaías guni'i shcuendë naciuni Israel: "Aunquë nilë llëbní shtë tégulë Israel na cantidá mënë ziquë iu'lli shtë nisëdu'u, nadë más bëldasë rall gac salvar ²⁸purquë gunë më cumplir shtí'dzi' hashtë tsalú sentënci cuntrë ra narëta' lu guë'dchiliu". ²⁹Gaquin ziquë mizmë Isaías guni'i antsë:

Dadë shtë ra ianglë, si talë adë bé'nëdi'i më perdunë bëldá shtadë guëlu hia'a të gátidi'i rai',

pues iurne' na hia'a ziquë ra mënë naguquërdë guë'dchi Sodoma nu Gomorra.

Ra mënë israelitë nu diza'quë shtë më

³⁰¿Pë runë cuntienë grë ndë'ë? ¿Pëllë guëni'i hia'a de quë ra nanádi'i më israelitë, ra nadë rac shtú'udi'i gunë rall cumplir lëy shtë Dios, hia nasalvar rall; tubldí na shcuendë rall lu Dios purquë gualdí ldu'u rall shti'dzë më ³¹perë

ra mënë israelitë narianaldë tëchi lëy shtë më, bënëdi'i rall gan gac rall më za'quë lu Dios? ³²¿Pëzielú? purquë ra më israelitë adë gualdídí'i ldu'u rall shti'dzë Dios parë gac salvar rall sino gualdí ldu'u rall mizmə lë'ë rall, u sea ra obrë za'quë nabë'në rall gualdí ldu'u rall. Zni gulaguë rall ziquë tubi narrelde guëc guë'ë. ³³Ziquë naescritë la'ni shti'dzë Dios:

Guná, na rdchi'ba tubi nguii naná ziquë tubi guë'ë catë rrelde mënë guëquin.

Na më ziquë guë'ë narunë storbë.

El quë narialdí ldu'i shti'dzë më, ni nunquë guënfíll shnézi'.

10 Bëchi, lo quë narac shtua'a con guëdubinú ldua'a, lo quë narna'ba lu Dios, gac salvar ra mënë israelitë. ²Nahia testigu de quë zianaldë rai' lëy shtë Dios con llëru'bë devociuni perë adë riasédi'i rall; nápëdi'i rall llni shtë Dios. ³Adë guënëdi'i rall manërë runë Dios parë gac tubldí shcuendë nguii lu më; más bien gac shtu'u rall por gunë cumplir lëy, gac rall më za'quë lu Dios. Adë nédi'i rall gunë rall recibir salvaciuni cumë favurë nabë'në më por grë mieti. ⁴Pues parë grë ra naná rialdí ldu'i shti'dzë Dios, adë rianáldëdi'i rall tëchi lëy parë gac tubldí shcuendë rall lu më. Rac bë'a rall sulamëntë por Cristo napë nguii tratë con Dios.

⁵Nu Moisés bëquë'ëi' gac tubldí shcuendë nguii lu Dios si talë gunë nguii cumplir lëy; guni'i Moisés: "El quë nangunë cumplir grë puntë shtë lëy, guëquitë ldu'i

parë siemprë". ⁶Perë manërë parë gac tubldí shcuendë nguii lu Dios por fe na zndë'ë; lëdë nagánëdi'in. Adë rúnëdi'il llgabë napë quë tsépil lu gube'e parë tsagllí'il Cristo parë gac salvárel ⁷nu adë rúnëdi'il llgabë napë quë guiétël catë nanú ra tégulë parë tsagllí'il Cristo de ndë. Aquëdi'i. ⁸¿Pëllë rni'i lëy? Rni'in: "Bëdchini di'dzë parë lë'ël; hia ruadí'dzël di'dzë ni lu mënë; cabezin la'ni ldú'ul". Pues mizmə diza'quë rë' naquëdë'në na'a predicar, rni'i de quë napë quë tsaldí ldu'u mënë shti'dzë Jesús. ⁹Ruadi'dzë na'a de quë si talë rni'il Jesús na Dadë nanapë derechë parë guënbé'ai' lë'ël nu si talë rialdí ldú'ul de verdá de quë bëldishtë Dios lë'ë Jesús ladi ra tégulë, zac salvárel. ¹⁰Napë quë tsaldí ldú'ul shti'dzë më parë gac tubldí shcuendë lu Dios; con rua'l quëhúnël testificar rialdí ldú'ul Dios; por ni nasalvárel.

¹¹Sagradas Escrituras rni'i: "Ni tubi chu narialdí ldu'i shti'dzë Dios, adë guëtúdi'i lull". ¹²Nídi'i diferenci entrë ra më israelitë nu con ra nanádi'i më israelitë, pues mizmə Dadë Jesús na Dadë shtë grë mënë nu rne'e më sin medidë ca'a grë ra narialdí ldu'i lë'ë më. ¹³Zni na, grë ra narna'bë Dadë Jesús parë gúni' perdunë lë'ëll, gac salvárell. ¹⁴Perë ¿llallë guëna'bë rall lë'ë më si talë adë rialdídi'i ldu'u rall lë'ë më? ¿Llallë tsaldí ldu'u rall lë'ë më si talë chu nádi'i naruadi'dzë lu rall diza'quë shtë më? ¿Llallë guini rall? nu adë chu nádi'i nanua'a shti'dzë më parë lë'ë rall. ¹⁵¿Llallë tsagni'i mënë diza'quë si talë adë chu nádi'i

el què nabèshe'ldè lè'è nguiu ni?

Ziquè rni'i Sagradas Escrituras:

“Blac nasa'a iurè guèdchini ra naruadi'dzè diza'què nu nutici narsèquitè ldu'u mènè”.

¹⁶Perè lèdè grèdi'i mènè runè rall cuendè diza'què, ziquè bèquè'è Isaías: “Dadè ÷chull gualdí ldu'u di'dzè nabiadi'dzè na'a lu rall?”

¹⁷Sin què adè guètédèdi'i, rialdí ldu'u mènè iurè ruadi'dzè tubi mè diza'què lu rall. Diza'què ni na mizmè shti'dzè Jesucristo.

¹⁸Perè rna'bè di'dza lu tè ÷pè adè bínidi'i rall lo què nacagni'i Dios lu mènè? Clarè què sí; bini rall grètè' di'dzè ni. Sagradas Escrituras rni'i:

Biadi'dzè Dios shti'dzi' guèdubi nezè shtè guédchiliu.

Shti'dzè mè bèrè'tsè hashtë catè rialú guédchiliu.

¹⁹Guèabrí guèna'bè di'dza: ÷pè na posiblè adè guc bé'adi'i mènè israelitè shti'dzè mè? Pues primèrè puntè, Moisés bèquè'èi' shti'dzè Dios narni'i:

Guna parè guèzebi ldu'u tè lu tubi naciuni nanadè runguè bé'adi'i na.

Guna tratè lè'è rall tè guèldènú tè lè'è rall, mènè nanédidi'i tsasé rall shti'dza.

²⁰Segundè puntè, Isaías gupè valurè nu bèquè'èi':

Ra nagudíldi'i na, bèdia'guèlú rall na.

Guèlua'aluhia lu ra nadè guná'bèdi'i por na.

²¹Perè en cuantè shcuendè mènè israelitè rni'i Isaías: “Guèdubi tiempè bèldí guiahia parè guna recibir mènè nanédidi'i guèqué diaguè shti'dza, mènè narni'i cuntrè voluntá shtëna”.

Mènè israelitè naná salvar

11 Iurne' quègna'bè di'dza: ÷pè na posiblè bèquè'è guìa'a mè parè siempè ra mènè israelitè? Aquèdi'i; pues mizmè na nahia mè israelitè; nahia llèbni Abraham; Benjamín na shtadè guèluhia. ²Dizdè más antsè Dios gulè mè ra mènè israelitè; adè bèquè'è guìa'a Dios lè'è rall. ÷Pè riasédidi'i tè lo què narni'i Sagradas Escrituras la'ni histuri nabè'nè Elías? Bèdchi'bè Elías galquiá cuntrè mènè israelitè; guní'i lu Dios: ³“Dadè, ra mènè gudini rall ra nabiadi'dzè shti'dzèl nu bèzalú rall bècu'guè shtënèl. Sulè na nahia muzè shtënèl nanabani. Nu rac shtu'u rall quini rall na.” ⁴Perè Dios bèquebi lu Elías: “Na gulèhia mènè; napa gadchi mili nguiu nadè bèzullíbididi' delantè lu dzanè Baal”. ⁵Rnia'a lu tè, mizmè iurne' ziquè tiempè dzè ni, Dios napè tubi tantè mènè israelitè nagulè mè ziquè favurè shtë mè tè gac rai' shini mè. ⁶Si talè na rai' shini mè por tubi favurè, iurní nádin por lo què naquèhunè rai' purquè iurní favurè nídi'i favurè sino salvaciuni na ziquè rallè narunè tucarè por lo què nabè'nè rall. Bè'nè mè favurè ni sulè por galèrga'a ldú'i'.

⁷÷Pè guèní'ia'a? Casi grè mènè israelitè adè bèdzèlèdi'i rall manèrè parè gac salvar rall, perè bèldá rall nagulè Dios, bè'nè rai' recibir favurè shtë mè. Los de más mè israelitè guc naguèdchi ldu'u rall, bè'nè Dios. ⁸Zni rni'i Sagradas Escrituras: “Bèsa'nè Dios lè'è rall lu nacahi tè adè tsasédidi'i rall; adè

rnádi'i rall con slu rall; adë rínidi'i rall con diaguë rall, bè'në Dios. Zni na rall hashtë iurne'." ⁹Nu zac rni'i David:

Grë cusë za'quë nanapë mënë ni, guëabrí ziquë trampë catë ldiaguë rall.

Vidë chulë shtë rall guëabrí guëc rall cumë cashtigu.

¹⁰Nu slu rall guëcahi të parë guënádi'i rall verdá.

Nu galriá ldu'u shtë rall gac ziquë tubi bultë në'ë.

**Salvaciuini shtë ra
nanádi'i më israelitë**

¹¹Iurne' rna'bë di'dza: ¿pë na ra mënë israelitë ziquë tubi mënë narrelde lu guë'e nu gúnëdi'ill gan jamás tsashtëll stubi? Aquëdi'i, sino iurë bëquë guia'a më israelitë salvaciuni, ra mënë nanádi'i më israelitë guaté rall shnezë Dios parë gac salvar rall të parë guená mënë israelitë nu guëzebi ldu'u rall lu mënë ni; iurní tsaldí ldu'u rall shti'dzë më. ¹²Guënia'a lu të stubi cusë, si talë iurë bëquë guia'a mënë israelitë salvaciuni shtë Dios, iurní bédchini bendición parë los de más mënë, blac llëru'bë bendición guëdchini iurë guëabrí ldu'u rall lu Dios. Si talë ra më nanádi'i më israelitë, napë rall favurë shtë Dios purquë ra mënë israelitë bëniti rall shnezë Dios, blac cusë za'quë guëdchini lu guë'dchiliu iurë tsaldí ldu'u mënë israelitë shti'dzë Dios.

¹³Perë napa tubi di'dzë parë lë'ë të nanádi'i më israelitë. Bëshe'ldë Dios na; nahia poshtë shtë më. Nahin tubi hunurë parë na. ¹⁴Quëhuna shchi'ni më con

guëdubinú ldua'a të ra sahia mënë israelitë, iurë guená rall lë'ë të, gac shtu'u rall gac salvar rall. ¹⁵Pues si talë iurë bëquë guia'a Dios lë'ë rall, ra mënë nanádi'i më israelitë guaté rall shnezë Dios, ¿llallë gac iurë ra mënë israelitë guëabrí ldu'u rall shnezë Dios stubi? Gaquin ziquë iurë tsashtë tégulë ladi ra tégulë. ¹⁶Iurne' guënia'a shcuendë Abraham nu naciuni Israel. Si talë tubi muestre shtë nacubë na santu, grë nacubë na santu. Si slu'chi hiaguë na santu, también ra llicu hiaguë na santu.

¹⁷Bëldá ra mënë israelitë na rall ziquë llicu hiaguë olivo guishi; bëriuguë rahin perë lë'ë të gac injertar lu tronquë shlugar ra mënë ni, nu napë të partë con vidë shtë hiaguë verdadërë con ra naná shmënë Dios. ¹⁸Adë runë nadchínidi'i të; adë chu guëní'idi'i na të mejurë quë los de más llicu hiaguë. Si talë runë nadchini të, gulë bësëagná ldu'u të de quë napë të vidë sin fin sulë purquë unidë na të con tronquë shtë hiaguë. Lë'ë tronquë rne'e vidë parë lë'ë të; lëdë lë'ëdi'i të rdë'ë të vidë parë hiaguë ni.

¹⁹Perë tal vez guëní'il lua: "Perë llicu hiaguë riuguin të parë gac injertara; guca injertë lu tronquë shtë hiaguë". ²⁰Rnia'a lu të; bédchisú Dios ra mënë israelitë purquë adë gualdídí'i ldu'u rall shti'dzë Dios, perë lë'ël nápël vidë sin fin sulë purquë rialdí ldú'ul shti'dzë më. Zni nahin; adë runë nadchínidi'il sino gupë cuidadë ²¹purquë si talë adë bé'nëdi'i Dios perdunë ra mënë israelitë

naná ziquè llicu hiaguè legítimè,
tampuquè gúnèdi'i mè perdunè
lé'èl si adè rialdídi'i ldu'ul de verdá.
²²Gulè guná, blac llèru'bè na amor
shtë Dios, perè runè mè cashtigu. Ra
naná ziquè llicu hiaguè nabèriuguè
bè'nè mè cashtigu demasiadè, perè
parè lé'èl gunè mè bien si talè
tsagla'guè gáquèl unidè con lè'è mè;
no sea què zac lé'èl gáquèl ziquè
llicu hiaguè nabèriuguè. ²³Más
de ni, si talè ra mènè israelitè
nanádi'i unidè con Cristo iurne', si
talè guëabrí ldu'u rall lu shnezè
Dios, gapè rall vidè sin fin; gac rall
ziquè llicu hiaguè naguc injertè lu
tronquè stubi. Napè mè pudèrè parè
gunè mèhin. ²⁴Perè lé'èl nal ziquè
llicu hiaguè olivo guishi; nádi'il mè
israelitè perè bëriúguèl parè gáquèl
injertadè con verdaderè hiaguè olivo.
Ni na contrari lo què narunè mieti;
adè gáquèdi'i unir tubi llicu hiaguè
guishi lu tubi tronquè za'què. Zni
nahin con ra mènè israelitè naná
ziquè llicu hiaguè verdaderè. Blac
sencigi nahin gunè mè injertè ra
mènè ni lu tronquè shtë hiaguè stubi
vèsè.

Ra mènè israelitè gac salvar rall

²⁵Bèchi, quègnia'a comparaciuni
purquè rac shtua'a gac bè'a tè tubi
secretè nabèlua'a Dios ne'. Antsè
guasèdi'i hiá'ahin. Perè adè rúnèdi'i
tè llgabè na tè mejurè què los de
más sa' tè. Bèldá ra mè israelitè na
rai' ziquè ciegu; naguèdchi ldu'u
rai' hashtë gac cumplir zihani mènè
nanádi'i mè israelitè gac salvar.
²⁶Iurè nasalvar ra mènè ni, iurní
grè mènè israelitè gac salvar rall;
Sagradas Escrituras rni'i:

El què nagunè librar, zé'di' de
Sión.

Guèdchisúhi' duldè shtë llèbni
Jacob.

²⁷Ndè'è na tubi promèsè nardè'a
con lè'è rai' iurè guèdchisúa
duldè shtë rall.

²⁸¿Pè runè cuntienè grè ndè'è
parè ra nabè'nè recibir diza'què?
Pues ra mè israelitè na rall enemigu
shtë Dios iurne' parè gunè tè recibir
bendición shtë mè. Perè gulè mè
lè'è rall; bè'nè ldai' mè lè'è rall
purquè na rall shini shmènè Dios
naguquèrèldè guahietè. ²⁹Rna'bè
mè mènè; rzèlaa'dchi mè bendición
cua'a mènè; nunquè gunè mè cambi
galèrni'i ldu'u mè. ³⁰Más antsè
adè gualdídi'i ldu'u tè shti'dzè
mè perè iurne' sí, bè'nè tè recibir
galèrga'a ldu'u mè. Guquin purquè
ra mènè israelitè nédi'i tsaldí ldu'u
rall shti'dzè mè. ³¹Aunque iurne'
lè'è rall adè rzu'bè diáguèdi'i
rall shti'dzè mè, guèdchini tubi
dzè guèga'a ldu'u Dios lè'è rall
stubi nu gac salvar rall. Gunè rall
recibir galèrga'a ldu'u mè stubi
juntè con lè'è tè. ³²Pues parè Dios
grétè' mènè na rall ziquè ra prèsi
la'ni lachigui'bè. Grétè' mènè adè
bé'nèdi'i cumplir mandadè shtë mè
tè parè guèga'a ldu'u mè grè mieti.

³³Blac llèru'bè na shgabè mè.
Riasè mè grétè' ra cusè. Adè chu
gúnèdi'i gan gac bé'all por completè
shgabè mè. Adè chu ráquèdi'i gac
bé'all manèrè naquèhunénú mè con
lè'è hia'a. ³⁴“¿Chull tsasè llgabè
nanapè Dadè Dios? u ¿chull bèdè'è
cunseju parè lè'è mè? ³⁵¿Chu bèdè'è
nacua'a mè tè parè guëabrí quilli
mè lé'èl ziquè pagu?” ³⁶Purquè por

lë'ë më rni'bi grétë' cusë. Bëcue'shtë më grétë' cusë; bëntsa'u më grétë' cusë parë gunë më recibir hunurë nu graci shtë mënë. Runë tucarë grétë' mënë guëdë'ë rall labansë parë lë'ë më hashtë nídí'i fin. Amén.

**Rac shtu'u Dios guëquërélda'a
sulë parë lë'ë më**

12 Znítí'i bëcha, quëhuna ruëguë lu të gunë të intriegu mizmə lë'ë të parë Dios purquë bëga'a ldu'u më lë'ë të. Gulë bë'në presentar mizmə lë'ël ziquë ofrendë parë lë'ë më. Gulë gac të mënë santu, mënë narëuu' ldu'u Dios. Ni runë tucarë gunë të purquë riasë të, nu zní gunë të alabar lë'ë më. ²Adë chu guëquëréldëdì'i ziquë los de más mënë shtë guédchiliu, sino gulë gac mënë nacubi por cambi nananú la'ni ldu'u të. Zni másru'u gac bë'a të naná voluntá shtë Dios; quiere decir, guadë naná cusë za'quë nu guadë narquitë ldu'u më nu lo quë naná tubldí delantë lu më.

³De acuerdë con favurë nabë'në më, gulë më na ziquë poshtë shtëhi', rnia'a lu të adë chu gúnëdì'i llgabë nall më ru'bë lu sa'll. Mejurë gulë bë'në llgabë lo quë naná verdá nu tubldí de acuerdë con fe nabëzëlaa'chi Dios parë lë'ël. ⁴Ziquë cuerpë shtë nguii naná zihani partë perë tubsë cuerpë, ⁵zni zac lë'ë hia'a, cantidá na hia'a perë na hia'a tubsë cuerpë naná unidë con Jesucristo, nu lë'ë hia'a unidë na hia'a, cadë nguii con grë sa' nguii.

⁶Cadë túbí'a nadápa'a don nabëzëlaa'dchi Espíritu Santo según

favurë nabë'në Dios. Llni nu fuersë narne'e Dios adë nádí'in igual parë cadë túbí'a'a, perë runë tucarë guëdë'në dchí'nia'a llni nadápa'a. Si talë por pudërë shtë Dios ráquël guën'íl shti'dzë më, guni'i shti'dzë më de acuerdë con ldai' shtë më nabëdë'na'a recibir de lë'ë më. ⁷Si talë ráquël rúnël sirvë lu sa'll, pues bë'në sirvë lu rai' con guëdubínú ldú'ul. Si talë ráquël guëluá'al shti'dzë më con pudërë shtë më, pues runë tucarë guëluá'al con guëdubínú ldú'ul. ⁸Si talë ráquël guëdë'ël cunseju sa'll, bë'nin con guëdubínú ldú'ul. El quë nardë'ë parë shchi'ni Dios, pues guëdë'ëll sin quë cuëzi' gúnëll recibir premi. El quë narac guë nibë'a, pues tsagla'guë guë nibé'all con cuidadë. El quë narga'a ldu'u sa'll, guëga'a ldú'ull con lëgrë.

**Lo quë narunë tucarë gunë
ra narialdí ldu'i diza'quë**

⁹Gulë gac shtu'u de verdá grë mënë. Gulë guná tushë ra cusë mal perë gulë tsagla'guë ra cusë za'quë. ¹⁰Gulë gac shtu'u con llëru'bë caríni grë sa' të. Gulë bë'në honrar sa'll; gulë bë'në rëspëti lu sa'll.

¹¹Adë gac nabëchidi'il; gulë bë'në sirvë Dadë Jesús guëdubi tiempë.

¹²Gulë bëquitë ldu'u të con esperansë nanápël; gulë gac mënë pacënci iurë rzunaldë mënë lë'ël; adë cuëzëdì'i të sino gulë guna'bë lu Dios guëdubi tiempë.

¹³Gulë bë'në compa'ni ra narialdí ldu'i shti'dzë Jesús con nicidá shtë rai'. Gulë bë'në recibir bien grë naze'dë visitë lídchil.

¹⁴Si talë tubi mënë rguell guéquēl, guna'bē lu Dios parē guēdē'ē mē bendición parē nguui ni. Adē rúnēdi'il igualadē con lē'ēll.

¹⁵Gulē cue nalēgrē con ra naquēreldē nalēgrē nu gulē bēga'a ldu'u tē con ra naru'nē lu galēriá ldu'u.

¹⁶Súdi'i ni tubi dishi'bi entrē lē'ē tē. Adē runē narú'bēdi'il lu sa'l, sino gulē gac amigu shtē ra mēnē nanádi'i mē ru'bē lu guédchiliu.

¹⁷Adē riabridi'i gúnēl cusē mal parē el quē narunē cuntrē lē'ēl. Gulē guni'i ldu'u gunē tē bien delantē lu grē sa' tē. ¹⁸Gulē guquēreldē sin dishi'bi con grē mieti. ¹⁹Adē rúnēdi'il vengar sino bēdē'ē sí gunē Dios cashtigu purquē Sagradas Escrituras rni'i: "Runē tucarē guna vengar; na guēguíllahin, rni'i Dadē". ²⁰Nu zac rni'i Sagradas Escrituras: "Si talē enemigu shtēnēl rldia'nē, bēdē'ē nagáuhi'. Si talē rbídchi', bēdē'ē nagúhi' purquē si talē gúnēl zni, iurní guēá shnill por galēshtú." ²¹Adē rdē'ēdi'il sí gunē duldē gan lul, sino lē'ēl bē'nē gan lu mal con lo quē naná za'quē.

13 Runē tucarē grētē' mēnē gunē rall rēspēti ra gobiernē nu autoridá purquē grē ra autoridá na por voluntá shtē Dios. Ra autoridá zúbēga'a rai' por permisi shtē Dios. ²Grē ra narzutipē lu shti'dzē gobiernē rúnēll cuntrē lo quē nabē'nē Dios punērē. El quē narzutipē lu shti'dzē gobiernē rsēdchínill cashtigu parē mizmē lē'ēll. ³Grē ra narnibē'a nananú guédchiliu, adē rtsébēdi'i rall ra mēnē naquēhunē cusē za'quē

sino quē rtsébē rall ra naquēhunē mal. ¿Gu rac shtú'ul guébānil sin quē rdzébēdi'il lu autoridá? pues gulē cue cusē za'quē; hia iurní guēá'nēl ziquē ra mē za'quē lu ra gobiernē. ⁴Pues lē'ē ra autoridá na rall el quē nabē'nē Dios punērē parē bien shtē tē, perē si talē lē'ēl quēhúnēl mal, iurní sí, guēdzébēl lu autoridá purquē bē'nē mē punērē lē'ē rall parē gunē rall cashtigu tubldí grētē' el quē naquēhunē mal. ⁵Por ni rqui'ni gunē tē rēspēti ra autoridá, lēdē niá'sēdi'i parē zédēdi'i cashtigu guéquēl sino también purquē la'ni ldú'ul nanēl zni naza'quin. ⁶Por rsunē rē', gulē quilli ra impuestē nacagna'bē gobiernē purquē na rall por voluntá shtē Dios. Bē'nē mē punērē lē'ē rall parē dchi'ni ni.

⁷Gulē bēdē'ē lo quē narunē tucarē parē cadē tubi sa'l. El quē naze'bi contribución, gulē quilli contribución. Grē ra naze'bi impuestē, gulē quilli impuestē. El quē narunē tucarē rēspēti, gulē bē'nē rēspēti lē'i' nu el quē narunē tucarē hunurē, gulē bē'nē honrar lē'i'. ⁸Adē rzē'bid'i'i tē ni tubi lu sa' tē sino gulē quilli lo quē narzē'bil lu sa'l. Gulē guc shtu'u sa'l purquē el quē narac shtu'u sa'll de verdá, bē'nēll cumplir lo quē nacagnibē'a lēy shtē Dios. ⁹Ra mandamientē rni'i: "Adē rúnēdi'il duldē adulteri. Adē rguínidi'il sa'l. Adē rbaa'nēdi'i tē. Adē ruadi'dzē bíshidi'il lu sa'l. Adē rzēbidi'i ldú'ul pē shtē mēnē." Grē ndē'ē con los de más mandamientē shtē Dios, gúnēl cumplir si talē gúnēl lo quē narni'i shti'dzē mē: "Gulē guc shtu'u grē

sa'l igual ziquè rac shtú'ul mizmə lé'él". ¹⁰El què naná rac shtu'u sáhi', adè quèhúnèdi'ill mal cuntrè bèchi sa' ni; por ni el què narac shtu'u sa'll de verdá, canihúnèll cumplir lèy shtè Dios.

¹¹Más de ni, gulè bèdè'è cuendè tiempè nabánia'a. Hia bèga'a iurè; gáca'a ziquè el què nagubani lu mbèca'ldè purquè dzè naguèdchini Dadè Jesús stubi, más guèlladchi zuga'ain parè iurne' què iurè lè'è hia'a gualdí ldu'u hia'a diza'què. ¹²Na ziquè gue'lè ze'dè grègue'lè; hia lè'è gue'lè ziagdzaguè. Lè'è dzè ze'dè bi'guè. Por ni rqui'ni guèsá'na'a grè cusè mal narunè mieti lu nacahi. Ziquè sultadè nanacu shabè sultadè, cha zuga'a hia'a con llni shtè Dios parè tíldia'a cuntrè mal. ¹³Ziaglá'ga'a lu shnéza'a sin ni tubi duldè, ziquè narunè tucarè narzé rdzè. Adè chu gáquèdi'i zudchi. Nu adè chu tsádi'i ca nanú ruidè, nilè catè quèrèldè mènè ziquè mbecu. Adè chu gápèdi'i mal vici; adè chu tsutédi'i lu dishi'bi. Adè chu gáquèdi'i mbidiosè ¹⁴sino gulè gac ziquè tubi nanacu bien con mizmə pudèrè shtè Dadè Jesucristo. Adè rdé'èdi'il sí lu ra deseo mal narsini lé'él lu mal.

Adè rúnèdi'il juzguè sa'l

14 Gulè bè'nè recibir sa'l narialdí ldu'i diza'què aunquè adè zuga'adi'ill firmè lu shnezè mè. Bè'nè recibir lé'èll sin què adè rchupè dí'dzèdi'il subrè puntè narau. ²Por ejemplè nanú tubi sa'l narialdí ldú'ull nanú permisi gauil grè clasè cumidè, perè nanú stubi sa'l naná débil;

rní'ill runè tucarè gau mieti ra verdurè, lédèdi'i gau mieti belè.

³Pues el què naráu belè, adè gúnèdi'ill juzguè lè'è sa'll naráu sulè ra verdurè. Nu zac el què nadè rau belè, adè gúnèdi'ill juzguè el què naráu grè clasè cumidè purquè Dios bè'nè recibir lè'è mieti ni. ⁴¿Chull nal tè quèhúnèll juzguè lè'è muzè shtè stubi lamè? Pues lu shlamè muzè, gac muzè juzgar u gunè muzè recibir hunurè. Pues muzè shtè Jesús zull firmè lu shnezè mè purquè Dios napè pudèrè parè gunè muzè ni gan lu grè prèbè naze'dè lúhi'.

⁵Stubi comparaciuni; nanú bèldá mènè quèhunè rall cumplir ra dzè delicadè. Stubi sa'l rní'ill grè ra dzè na igual; nídi'i dzè delicadè parè lé'èll. Pues nadè más runè tucarè cadè nguii gáqui' firmè con creenci shtéhi'. ⁶El què nanapè rēspēti lu dzè delicadè, pues quèhúnèll honrar Dios, nu zac el què naquèhúnèdi'i cumplir ra dzè delicadè, lu Dios nápèll rēspēti. El què naráu grétè' cusè, pues quèhúnèll rēspēti Dios nu quègdé'èll graci lu mè por cumidè. Nu el què narunè providè gauil cualquier cusè, quèhúnèllin parè lè'è mè nu rdé'èll graci lu mè.

⁷Nadápa'a el què narnibè'a lè'è hia'a; mientras nabánia'a, na hia'a muzè shtè mè nu iurè gátia'a, na hia'a shmúzi'. ⁸Si talè nabánia'a, nabánia'a parè lè'è Dadè. Si talè rátia'a, rátia'a parè lè'è mè. Si talè guèbánia'a u si talè gátia'a, na hia'a shmènè Dios. ⁹Por mizmə rsunè ni, Cristo guti nu bëabrí nabani mè tè parè gac mè Dadè tantè ra mènè naguti nu zac ra nanabani.

¹⁰Perë lé'él' ípèzielú rúnél juzgué ra bëchi sa'! Grétè' hia'a napè què guèdchínia'a delantè lu Cristo tè parè gunè mè juzguè cadè lè'è hia'a.

¹¹Sagradas Escrituras rni'i:

Ziquè segurè na nabania, rni'i
Dadè, grètè' mènè gac bè'a
rall nahia Dios nu guèzullibi
rall lua.

Grètè' mènè gunè rall alabar na.

¹²Zníti'i cadè tubi hia'a napè què guèdè'è hia'a cuendè lu Dios por lo què naquèdè'na'a.

**Adè chu gáquèdi'i mal
ejemplè parè sa'**

¹³Por ni rnìa'a, adè chu gúnèdi'i juzguè sa'll sino al contrari, gulè guni'i ldú'ul guèquèrdèl naza'què, lédèdi'i manèrè mal; no sea què guèlaguè sa'l lu duldè por causè shténèl. ¹⁴Unidè nahia con Jesucristo, por ni napa segurè de què grè cumidè nalimpi; nídi'i mal si talè guèdáuha'ain, perè si tubi nguiu rni'i ldú'ull nanú dau adè límpidi'i, pues parè lé'èll naprovidè gaullin. ¹⁵Perè si talè raul grè clasè cumidè nu znì quèhúnèl ofender sa'l, pues adè rac shtú'udi'il sa'l iurní; runè fáltèl amor parè sa'l. Adè rúnèdi'il niétiquè; adè gáudi'il belè si talè por ni guènitì sa'l. Jesucristo gúti' por lé'èll. ¹⁶Adè rdé'èdi'il lugar guèni'i mènè mal por lo què nanèl na bien. ¹⁷Si talè rnibè'a Dios lé'èl, si náhi' Rèy, nídi'i importè custumbrè pè raul u pè ruu'l, sino stubi cusè rqui'ni naná tubldí shcuènda'a lu mè, nu cuèdchí ldu'u hia'a lúhi', nu rquitè ldu'u hia'a por Espíritu Santo nacuezènú lè'è hia'a. ¹⁸El què narunè sirvè

Cristo manèrè za'què, ni rquitè ldu'u Dios con lé'èll nu ra sa'll adè bè nápèdi'i guèni'i rall cuntrè lé'èll.

¹⁹Por ni cha guiagla'ga'a nezè catè rbedchí ldu'u hia'a, catè nídi'i dishi'bi, catè guèdè'na'a compa'ni sa' hia'a tè gac rall más firmè lu shnezè Dios. ²⁰Adè rshí'nidi'il dchi'ni shtè Dios por lo què narául. Grè dau naza'què gau mieti perè na mal si talè raul tubi cusè nu ejemplè shténèl na ziquè tubi guè'è catè rrelde sa'l nu gúnèll duldè. ²¹Pues bien nahin adè chu gáudi'i belè, nu adè chu gúdi'i vini, nu ni por chu guèdè'nèdi'i cualquier tubi cusè narunè rrelde bëchi sa' hia'a lu duldè, ni lo què runè dañi parè fe shtè sa' hia'a. ²²¿Gu rialdí ldú'ul de què grè dau naza'què? Pues nabènè nahin perè adè rdildi dí'dzèdi'il con sa'l subré puntè rè'. Rquitè ldu'u nguiu el què naná firmè lu shnézi', el què nanèll rúnèll bien. ²³El què naráu cualquier cusè nu rza ldú'ull, nall culpablè purquè adè quèháudi'ill con fe; adè quèhúnèdi'ill cumplir según rialdí ldú'ull. Cualquier cusè naguèdè'na'a, si nápèdi'i hia'a confiansè naza'quin, pues duldè nahin parè lè'è hia'a.

Gulè bè'nè lo què narac shtu'u sa'l

15 Grè hia'a naná firmè lu shnezè Dios, runè tucarè guèdè'na'a compa'ni ra nazugá'adi'i firmè lu shnezè mè. Gáca'a mè pacènci, lédèdi'i mènè narguili bien shténa'a. ²Cadè tubi hia'a runè tucarè guèdè'na'a bien con sa' hia'a tè tsaldí ldu'u rall más; gac rall firmè lu shnezè mè. ³Mizmè

Jesucristo adë bëquitëdi'i ldú'i
mizmë lé'i' sino guc cumplir lo
quë naná escritë la'ni Sagradas
Escrituras: "Grë ra didzabë naguni'i
mënë cuntrë lé'ël, bëabrí guni'i rall
cuntrë na". ⁴Pues grë lo quë naná
escritë la'ni Sagradas Escrituras,
cuë ra di'dzë ni parë bien shtë hia'a.
Naescritin të guësé'da'a la'nin të
gua'a ldu'u hia'a firmë lu shnezë më
të gáca'a më pacënci por shti'dzë më
nu gápa'a esperansë. ⁵Quëgna'ba
lu Dios, el quë narni'inú lë'ë hia'a,
gúni' compa'ni lë'ë të, të gac unidë të
ziquë bësëa'në më tubi ejemplë parë
lë'ë hia'a ⁶të gac gunë të alabar Dios
con tubsë llgabë nu con tubsë bë.
Gulë bë'në alabar Dadë Dios naná
Shtadë Shláma'a Jesucristo.

**Bërë'tsë diza'quë ladi ra
nanádi'i më israelitë**

⁷Por ni, gulë bë'në recibir grë
sa' të cumë ziquë Jesucristo bé'ni'
recibir lë'ë hia'a parë guëlua'a
pudërë shtë Dios. ⁸Lo quë narnia'a
na, bidë Cristo parë bë'në më sirvë
lë'ë ra më israelitë parë gac cumplir
grë ra promësë naguni'i Dios lu
shtadë guëlu hia'a. Bidë më parë
guëlua'a më ra di'dzë shtë Dios na
verdá. ⁹Nu bidë më parë ra mënë
nanádi'i më israelitë, guëdë'ë rall
graci lu më por galërğa'a ldu'u më.
Ni na de acuerdë naná escritë:

Guna alabar lé'ël entrë grë
naciuni.

Gulda cantë lul; guënia'a blac
llëru'bë na pudërë shtë'nël.

¹⁰Stubi partë Sagradas Escrituras
rni'i:

Gulë bëquitë ldu'u të mënë
nanádi'i israelitë.

Gulë bëquitë ldu'u të juntë con
shmënë më.

¹¹Stubi partë Sagradas Escrituras
rni'i:

Gulë biadi'dzë cusë ru'bë
nabë'në Dios lu grë mënë shtë
guë'dchiliu.

Lë'ë të nanádi'i më israelitë,
gulë bë'në alabar lë'ë më
juntë con ra shmënë më.

¹²Nu Isaías bëqué'ëi':

Tubi llëbní Isaí guëdchini të
guë nibë'a më ni ra naciuni.
Ra mënë tsaldí ldu'u rall lé'i', el
quë nangunë salvar lë'ë rall.

¹³Quëgna'ba lu Dios, el quë
narunë parë gápa'a esperansë,
guëshe'ldë më lëgrë nu paz la'ni
ldu'u të purquë rialdí ldu'u të
shti'dzë më. Cagna'ba gapë të
zihani esperansë por pudërë shtë
Espíritu Santo.

¹⁴Bëcha, napa segurë de quë lë'ë
të na të më za'quë nu rac bë'a të
ra cusë shtë Dios, nu nanéa de quë
rac të guëdë'ë të cunseju parë cadë
tubi sa' të. ¹⁵Perë la'ni cartë rë', adë
bëdzëbëdia'a guëquëa'a lu të grë
enseñansë rë' të adë guëá'ldëdi'i
ldu'u të di'dzë ni. Bënahin purquë
zni bë'në më incarguë de quë
gunahin. ¹⁶Bë'në Dios tubi favurë
de quë guna sirvë lë'ë Dadë
Jesucristo entrë ra nanádi'i më
israelitë. Quëhuna dchi'ni rë' naná
bëne'e Dios parë gac salvar mieti,
parë raca guna presentar grë ra
nanádi'i më israelitë lu Dios ziquë
tubi ofrendë naguëca'a më, tubi
ofrendë nabë'në ldai' Dios por
Espíritu Santo.

¹⁷Por Jesucristo naná runë
compa'ni na, napa rsunë parë

guëquitë ldua'a con dchi'ni nabëna por lë'ë më ¹⁸purquë adë nápëdia'a valurë guënia'a lu të más cusë, sulamëntë lo quë nabë'në Cristo la'ni vidë shtëna; gunia'a lu ra mënë të ra nanádi'i më israelitë tsaldí ldu'u rall nu guëzu'bë diaguë rall shti'dzë më. ¹⁹Por milagrë nu sēni nu con pudërë shtë Espíritu Santo, biadi'dza shti'dzë Jesucristo dizdë Jerusalén nu alreduerë lugar ni hashtë regiuni Ilírico; biadi'dza guëdubi lugar ni. ²⁰Zni guni'i ldua'a tsagnia'a diza'quë lu ra mënë catë nunquë guc bé'adi'i mënë lë Dadë Jesucristo të parë shchi'nia gáquëdi'in ziquë tubi mënë narza'a lídchi' guëc cimientë shtë hiu'u nabëntsa'u stubi sáhi'. ²¹Ziquë na escritë:

Grë ra nadë bé'nëdi'i recibir diza'quë shtëhi', guini rall.
Grë ra nadë riasédi'i shti'dzi', tsasé rall.

Guc ldu'u Pablo tsáhi' ciudá Roma

²²Nalé rac shtua'a guënia'a diza'quë lu ra nanadë guënëdi'i lë'ë më. Zihani mënë runë rall cuntrë na; por ni adë bëna gan tsahia tubi visitë lë'ë të. ²³Perë iurne' bëna gan shchi'nia ndë'ë, guëdubi regiuni rë'. Por zihani izë rac shtua'a guëbaninúa lë'ë të. ²⁴Gueldë guëna visitar lë'ë të iurë tsahia España. Despuësë de tubi visitë con lë'ë të, rialdí ldua'a gunë të compa'ni na con nicidá nanapa parë nezë España. ²⁵Perë iurne' tsahia Jerusalén; guahia du'pë ayudë parë ra shmënë Jesús narëta' ndë ²⁶purquë ra mënë Macedonia nu Acaya bëtëa rai' tubi ofrendë

parë ra shmënë Jesús nabënëpëdi'i, ra naquërelde Jerusalén. ²⁷Pues bë'në rall llgabë ziquë cusë za'quë, gunë rall compa'ni ra mënë ni. Nabënë nahin purquë ra mënë Acaya nu Macedonia bë'në rall recibir diza'quë por ra mënë israelitë. Iurne' runë tucarë gunë rall compa'ni ra prubi con dumí shtë rall. ²⁸Iurë guna gan con asuntë rë', guna intriegu ofrendë ni guia'a rai'; iurní guërua'a parë España. Pues iurní gueldë guënahia lë'ë të. ²⁹Napa segurë de quë iurë guënahia lu të, guëdchinia con bendición shtë Jesucristo.

³⁰Bëchi, quëhuna ruëguë lu të por nombre shtë Dadë Jesucristo nu por amor narne'e Espíritu Santo, de quë gunë të compa'ni na con oraciuni lu Dios. ³¹Gulë guna'bë lu më të parë guëlá më na grëtë' lo quë narac shtu'u gunë ra nadë rialdídi'i ldu'u shti'dzë Jesús, ra naquërelde Judea. Gulë guna'bë lu më të parë ra shmënë Jesús nananú Jerusalén, gunë rall recibir con bien ayudë naguehia parë lë'ë rai'. ³²Nu gulë guna'bë lu më, si na voluntá shtë më, gueldë guënahia lë'ë të; guëdchinia con lëgrë shtë më nu guna du'pë descansë con lë'ë të. ³³Dios el quë narunë parë cuedchí ldu'u mieti, cuezénúhi' lë'ë të. Rac shtua'a cuedchí ldu'u të por pudërë shtë Dios; cuezénú më lë'ë të. Amén.

Pablo quëhúni' saludar sáhi'

16 Runa presentar lu të Febe, tubi na'a naná rialdí ldu'i diza'quë. Quëhúnëll sirvë ra shmënë Dios naquërelde guë'dchi

Cencrea. ²Gulë bë'në recibir lé'i' con bien por lë Dadë Jesús, cumë ziquë runë tucarë gunë mieti con ra narialdí ldu'i Dios. Gulë bë'në compa'ni lé'i' cualquier cusë narquí'ni' purquë lé'i' bë'në compa'ni zihani mënë nu na bé'ni' compa'ni.

³Gulë bë'në saludar Priscila nu Aquila naná ra shmëna lu dchi'ni shtë Jesucristo. ⁴Lë'ë rai' bédchi'bë rai' prupi vidë shtë'në rai' parë gac salvara lu peligrë. Lëdë niá'asë na rdë'hia graci lu rai', sino zac ra los de más bëchi sa' hia'a nanádi'i më israelitë perë rialdí ldu'u rai' shti'dzë më. ⁵Gulë bë'në saludë grë ra narialdí ldu'i diza'quë, ra nardëá lidchi Priscila nu Aquila. Gulë bë'në saludar Epeneto, el quë narac shtua'a. Epeneto guc primëre nagualdí ldu'i diza'quë regiuni Acaya. ⁶Gulë bë'në saludë María, el quë nalë bë'në dchi'ni entrë lë'ë të. ⁷Gulë bë'në saludë ra sahia, Andrónico nu Junias naguanú rai' na la'ni lachigui'bë. Ra poshtë shtë më, napë rai' zihani rëspëti parë Andrónico nu Junias; más de ni, gualdí ldu'u rai' diza'quë más antsë quë na.

⁸Gulë bë'në saludë Amplias, stubi shmënë Jesús; nalë rac shtua'a lé'i'. ⁹Gulë bë'në saludë Urbano, el quë nabë'nënë shchi'ni Jesús con lë'ë hia'a. Nu gulë bë'në saludë Estaquis, el quë narac shtua'a. ¹⁰Gulë bë'në saludë Apeles naná bë'në gan lu grë prëbë ziquë shmënë Jesús. Nu zac gulë bë'në saludë famili shtë Aristóbulo. ¹¹Gulë bë'në saludë ra më ladza, Herodión, nu ra famili shtë Narciso naná rialdí ldu'u

diza'quë. ¹²Gulë bë'në saludë Trifena nu Trifosa naná bë'në shchi'ni Jesús, nu zac bë'në saludë Nanë Pérsida; nalë bé'ni' dchi'ni shtë Dadë Jesús. ¹³Gulë bë'në saludë Rufo el quë napë famë entrë ra naná rialdí ldu'i diza'quë, por lo quë nabë'ni'. Nu zac gulë bë'në saludë shni'a Rufo naná ziquë shní'ahia. ¹⁴Gulë bë'në saludë Asíncrito nu Flegonte nu Hermas nu Patrobas nu Hermes con los de más shmënë Dios naná quërelde'nú rai'. ¹⁵Gulë bë'në saludë Filólogo nu Julia nu Nereo con zánëll. Gulë bë'në saludë Olimpas con grë ra naná rialdí ldu'i diza'quë shtë Jesús, ra naná quërelde'nú lë'ë Olimpas.

¹⁶Gulë bë'në saludë cadë tubi lë'ë të con cari'ni santu. Grë ra grupë shtë shmënë Cristo rshe'ldë rall saludë parë lë'ë të.

¹⁷Bëchi, runa ruëguë lu të, gulë gupë cuidadë ra nargú divisioni nu ra naná rdchi'bë problemë parë lë'ë të. Lo quë naquëhunë rall, na cuntrë diza'quë naná bësë'dë të. Gulë gulë con lë'ë rall ¹⁸purquë grë ra mieti ra adë na rall bajo ordë shtë Dadë Jesucristo sino quëhunë rall cumplir deseo mal nananú la'ni ldu'u rall nu rguguë rall ldu'u ra mënë naná sencigi. Con di'dzë chulë nu libanë bishi, rsiguë rall ra mënë. ¹⁹Grë mënë rac bë'a rall lla bëzu'bë diaguë të shti'dzë Dios, nu rquitë ldua'a. Rac shtua'a gac nasini të parë gunë të cusë za'quë, lédëdi'i parë gunë të cusë mal. ²⁰Lë'ë Dadë narcue'dchí ldu'u hia'a nasesë, gunë më gan lu Satanás ziquë tubi nguiu naguëllú guëc ma. Lë'ë Dadë Jesucristo gunë ldai' lë'ë të.

²¹Timoteo naquëhunënú dchi'ni na, rshé'ldëll saludë parë lë'ë të; nu Lucio nu Jasón nu Sosípater, mënë ladza; rshë'ldë rall saludë.

²²Na Tercio, caquëa'a cartë rë'; quëgshe'lda saludë parë lë'ë të cumë unidë na hia'a con Dadë Jesucristo.

²³Gayo el quë nardë'ë pusadë parë na, nu rdëá grupë shtë shmënë Jesús lídchi', rshé'ldi' saludë parë lë'ë të. Nu Erasto naná tesorë'rë shtë guë'dchi, rshé'ldëll saludë; nu tubi bëcha lë Cuarto, tubi shmënë Jesús, rshé'ldëll saludë.

[²⁴Lë'ë Dadë Jesucristo gunë ldai' grë të. Amén.]

Rialú cartë rë' con tubi labansë

²⁵Iurne' guëdë'ná'a alabar Dios, el quë narac gunë parë

gac të firmë lu diza'quë shtë salvaciuni naná biadi'dza; ráqui' gúni' parë gac të firmë según lo quë nabëlua'a më lu hia'a, cusë naná naga'chi más antsë dizdë guzublú guë'dchiliu ²⁶perë iurne' bëru'u di'dzë ni lu llni nu rdë'ë hia'a cuendë di'dzë ni por ra Sagradas Escrituras nabëquë'ë ra nabiadi'dzë shti'dzë më guahietë. Grë ndë'ë na de acuerdë con mandamientë shtë Dios eternë. Shti'dzë më bëdchini parë gac bë'a mieti shtë grë naciuni të tsaldí ldu'u rall de verdá nu guëzu'bë diaguë rall shti'dzë më.

²⁷Guëdë'ná'a alabar Dios por Jesucristo. Lë'ësë më na Dios nanané grë cusë. Llëru'bë na pudë'rë shtë më. Amén.